

KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

2021

ÖZET

1. Özet

Bu raporun amacı Fırat Üniversitesi'nin Liderlik, Yönetim ve Kalite, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı başlıkları altında güçlü ve zayıf olduğu yönlerini kanıtları ile birlikte tespit edebilmektir. Raporda öncelikle kurum hakkında bilgiler verilmiş, amaç ve hedefler belirtilmiş ve üniversite bünyesinde yer alan fakülteler ve birimler hakkında bilgiler sunulmuştur.

Fırat Üniversitesi KİDR-2021 hazırlama sürecinde, ilgili Rektör Yardımcısı başkanlığında Kalite Koordinatörlüğü tarafından bilgilerin nasıl doldurulacağı ile ilgili, akademik ve idari personelin katıldığı bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir. Öncelikle Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR) sistemi üzerinden Üniversite bünyesindeki tüm fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları ve merkezlerdeki Kalite Elçilerinin ilgili sistemdeki kanıtları yüklemeleri için organize olmaları sağlanmıştır. Her bir birim kendi içinde görev paylaşımı yaparak ve Kalite koordinatörlüğü ile bağlantı kurarak kanıtların sisteme yüklenmesinde iş birliği içinde çalışılmıştır. Kurumda yürütülen BİDR sistemi ile YÖKAK sistemindeki başlıkların arasındaki bağlantılar sayesinde başarılı ve sorunsuz bir süreç gerçekleştirilmiştir. Her bir sistemin alt başlıkları, ilgili bilgi sahibi olan akademisyenler tarafından kanıtlarıyla birlikte doldurulmuştur.

Kurumun öz değerlendirme çalışmalarından elde edilen bulgularda güçlü yönler ve iyileştirmeye açık yönler tespit edilmiştir. Liderlik, Yönetim ve Kalite açısından; 2021 yılı sonu itibarı ile Fırat Üniversitesi "Araştırma Üniversitesi" olmuş, yeni stratejik plan çalışmaları başlamış, ISO 9001:2015 ile ilgili süreçlerin tamamlanarak TSE tarafından saha ziyaretleri gerçekleştirilmiş, TSE tarafından verilen "Güvenli Kampüs" belgesi devam ettirilmiş, çeşitli birimlerde (Mühendislik Fakültesinde 5 program, Eğitim Fakültesinde 4 program, Tıp Fakültesi ve Veteriner Fakültesi) akreditasyon çalışmaları devam ettirilmiş, YÖKAK KAP'a başvuru için niyet mektubu iletilmiştir. İhtiyaç duyulan programlar Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından hazırlanmaya başlanmıştır.

Eğitim ve Öğretim açısından; pandemi döneminde güçlü akademik kadrosu ve yeterli altyapısı ile eğitim-öğretim faaliyetleri aksamadan devam ettirilmiştir. Eğitim-öğretim süreçleri ile ilgili çalışmalar eğitim komisyonu başta olmak üzere ilgili kurul/komisyonlarda düzenli bir şekilde takip edilmiş, gerekli önlemler hızlı bir şekilde alınmıştır. Pandemi sürecinde de yabancı uyruklu öğrenciler ile yakından ilgilenilmiş, yabancı uyruklu öğrencilere yönelik koordinatörlük kurulmuştur. Çeşitli birimlerin akreditasyonların devamı sağlanmış, ayrıca yeni birimlerin akredite olması sağlanmıştır. Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından geniş katılımı Güneydoğu Kariyer Fuarı düzenlenmiştir. Öğrenci dekanlığı kurulması ile ilgili çalışmalar başlamıştır.

Araştırma ve Geliştirme açısından; Fırat Üniversitesi 2021 yılı sonu itibarı ile YÖK tarafından "Araştırma Üniversitesi" olarak seçilmiştir. 2021 URAP sıralamasına göre Fırat Üniversitesi Dünyada 1147., Ülkemizde ise 15. sırada yer almıştır. INCITES veri tabanına göre Bilgisayar ve Yazılım alanında Türkiye'de 2. Sırada, Termodinamik alanında Türkiye'de 1., Matematik alanında Türkiye'de 2., Fizik alanında Türkiye'de 1. olmuştur. Şangay sıralamasına göre Veteriner alanında Türkiye'de 1., Enerji Bilimi ve Mühendisliğinde ve Makine Mühendisliği'nde Türkiye'de 1. Olmuştur. 2021 yılında da Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde ilk 50 üniversite arasında yer almıştır. 2021 yılında TÜBİTAK tarafından 21 Fırat Kalkınma Ajansı tarafından yüksek bütçeli 2 proje desteklenmiştir. ISIF-2021'de üniversitemize ait patentler 1 altın, 3 gümüş ve 1 bronz madalya kazanma başarısını göstermiştir. Fırat Üniversitesi tarihinde ilk defa bir patent ticarileştirilmiştir. 2021 yılı içerisinde akademisyenlerimiz 1 TÜBİTAK ve 1 TÜBA üstün başarı ödülü kazanmıştır. Öğrencilerimiz 2021 yılında TEKNOFEST'te önemli başarılarla imza atmıştır. BAP tarafından araştırma projeleri desteklenmeye devam edilmiş, Kütüphane Daire Başkanlığı tarafından veri tabanlarına abonelikler devam ettirilmiştir. Başarılı akademisyenlerin ve öğrencilerin

ödüllendirilmesine devam edilmiştir.

Toplumsal katkı açısından; Fırat Üniversitesi Hastanesi'nde sadece Elazığ'a değil bölgeye sağlık hizmeti sunulmaya devam edilmiştir. Pandemi koşullarına rağmen büyük çaplı bakım onarım çalışması gerçekleştirilerek verilen hizmetin kalitesi ve hasta memnuniyeti arttırılmaya çalışılmıştır. Diş Hastanesi'nde pandemi koşullarına uygun fiziki tedbirler alınmış, hastalara hizmet verilmeye devam edilmiştir. Hayvan Hastanesi'nde hizmet verilmeye devam edilmiştir. Personel sayısı arttırılarak hayvan sağlığı ile ilgili verilen hizmetin sürekliliği sağlanmıştır. TAHAM'da çiftçilere verilen eğitimlere devam edilmiş, FÜSEM aracılığı ile çeşitli sertifikalı eğitimler gerçekleştirilmiştir. Bitki Doku Kültürü Laboratuvarı'nda endemik bitkilerin laboratuvar ortamında çoğaltılması sağlanarak çevrenin korunmasına katkı sunulmuştur. Fırat Teknokent üzerinden firmaların ihtiyaç duyduğu çeşitli danışmanlık hizmetleri verilmiş, öğrenci toplulukları tarafından çeşitli sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilmiştir.

KURUM HAKKINDA BİLGİLER

1.1. İletişim Bilgileri

Rektör

Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ

Kalite Koordinatörlüğü' nün bağlı olduğu yönetici ve Kalite Komisyonu Başkanı:

Prof. Dr. Mehmet YILMAZ / Rektör Yardımcısı

Adres ve İletişim Bilgileri:

Üniversite Mah., Fırat Üniversitesi., 23119 Elâzığ Merkez/Elazığ

0424 237 00 00

mehmetyilmaz@firat.edu.tr

1.2. Tarihsel Gelişim

Köklü bir geçmişe sahip olan Fırat Üniversitesi eğitim-öğretim faaliyetlerine, zengin bir kültür hayatı bulunan Elazığ'da, 1967 yılında başlamıştır. İlerleyen yıllarda Elazığ'ın ilçeleri başta olmak üzere, Bingöl, Muş ve Tunceli illeri ile Erzincan'ın Kemaliye ilçesinde yükseköğretim kurumları açarak ve aynı zamanda lisansüstü faaliyetleri ile üniversitelere eleman yetiştirerek, bölgesinde yükseköğretimin gelişimine önemli katkı sağlayan bir yükseköğretim kurumu haline gelmiştir.

Elazığ'da ilk olarak 1967 yılında bir yüksek teknik okul açılmış ve aynı yıl içerisinde Ankara Üniversitesi Senatosu'nun Elazığ'da Veteriner Fakültesinin kurulmasını öngören kararı, Milli Eğitim Bakanlığı'nca onaylanmıştır. Yüksek Teknik Okul, 1184 sayılı kanunla 1969 yılında Elazığ Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi (EDMMA)'ne dönüştürülmüş, Veteriner Fakültesi de 1970 yılında Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak eğitim-öğretime başlamıştır.

Elazığ'daki yükseköğretim kurumlarının tek bir çatı altında toplanması amacıyla 11 Nisan 1975'te "Fırat Üniversitesi" kurulmuş ve Veteriner, Fen ve Edebiyat Fakültelerinden oluşan bir yapı çerçevesinde faaliyete başlamıştır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 41 sayılı KHK ile yeniden yapılanan Fırat Üniversitesi'nde Fen ve Edebiyat Fakülteleri birleştirilerek Fen-Edebiyat Fakültesi adı almış, EDMMA ise Mühendislik Fakültesi'ne dönüştürülerek, 1982 yılında Üniversite bünyesine katılmıştır. Bu yıldan itibaren, bir bölge üniversitesi olma yolunda çaba gösteren Fırat Üniversitesine bağlı olarak, Elazığ il merkezinde, komşu illerde (Bingöl, Muş, Tunceli) ve ilçelerde (Muş-Malazgirt, Erzincan-Kemaliye) çok sayıda fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokulu açılmıştır. 2018 yılı itibariyle Fırat Üniversitesi bünyesinde; 16 fakülte, 2 yüksekokul, bir devlet konservatuvarı, 9 meslek yüksekokulu, 4 enstitü, 24 araştırma merkezi, bir üniversite hastanesi, bir dış hekimliği hastanesi, bir hayvan hastanesi barındırmaktadır. Bu birimlerde; 9523 ön lisans, 30803 lisans, 5339 lisansüstü olmak üzere toplam 45665 öğrenci ve 1862 akademik personel, 1511 idari personel ile eğitim-öğretim ve Ar-Ge faaliyetleri sürdürülmektedir.

1.3. Misyon

Fırat Üniversitesi; Eğitim ve araştırma alanında nitelikli, bilimsel ve etik değerleri önceleyen,

mesleki alanda kendini sürekli geliştiren, paydaşlarının beklentilerini dikkate alan, sosyal sorumluluk bilincine sahip bireyler yetiştirmeyi, Ulusal ve uluslararası düzeyde bilim, sanat ve teknoloji üreterek ülkemizin gelişimine katkıda bulunmayı, görev olarak üslenmiştir.

1.4. Vizyon

Eğitim, araştırma, teknoloji ve topluma hizmet alanlarında değişim ve gelişime öncülük eden, rekabetçi ve sonuç odaklı ulusal ve uluslararası projeler üreten saygın bir araştırma üniversitesi olmaktır.

1.5. Temel Değerler

Kalite: Üniversitemiz; eğitim, araştırma ve idari faaliyetlerinde kaliteye, kalitenin içselleştirilmesine ve sürekliliğine önem vermektedir.

Şeffaflık: Yönetim faaliyetlerinde saydamlık, hesap verebilirlik, bununla beraber bireyler ve birimler arasında güven duygusunun korunması esastır.

Etik Değerlere Bağlılık: Misyona ve amaçlarımız doğrultusunda görevlerimizi; etik kurallara uygun olarak adaletle, dürüstçe, saygıyla ve zamanında yerine getirmek temel değerlerimizdir.

Katılımcılık: Kaliteli ve başarılı bir yönetim gerçekleştirmek üzere, çalışmaların yürütülmesinde iç ve dış paydaşların katılımının sağlanması temel esaslarımızdır.

Öğrenci Odaklılık: Öğrenci memnuniyetinin sürekli artırılması konusunda çalışmalar yapılması, karar alma süreçlerine öğrencilerin de katılımı, eğitimin öğrenci merkezli yürütülmesi ve öğrencilerden alınan geri bildirimlerle sürekli iyileşmenin sağlanması temel değerlerimizdir.

Sosyal Sorumluluk Bilinci: İlimiz, Bölgemiz ve Ülkemizle ilgili öncelikli konularda üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmek, Üniversitemizin temel değerlerindedir.

Çevreye Duyarlılık: Yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılması, doğal güzelliklerin korunması ve Üniversitemiz içerisinde geri dönüşüm bilincinin ve uygulamalarının yaygınlaştırılması Üniversitemizin temel değerleri arasındadır.

Verimlilik: Temel görevlerimizi başarılı ve etkin bir şekilde sürdürmek, topluma ve paydaşlarımıza fayda sağlayacak çalışmalar yapmak/bu tür çalışmalarda yer almak, Üniversitemizin sağladığı katma değer sürekliliğini ve artmasını sağlamak temel esaslarımızdır.

1.6. Geleceğe Bakış

Fırat Üniversitesi olarak öncelikli hedefimiz; kurumsal yapısı güçlü ve uluslararası tanınırlığa kavuşmuş bir üniversite bilinciyle paydaşlarının beklentilerini önemseyen, ürettiği bilgi, teknoloji ve sosyal sorumluluk projeleri ile topluma hizmeti hedefleyen bir yönetim anlayışı çerçevesinde, üniversitemizi ülkemiz ve dünya üniversiteleri arasında üst sıralara taşımaktır.

Üniversitemiz, her geçen gün değişen ve büyüyen yapısıyla geleceğin teminatı olan gençlerimize kaliteli bir eğitim vererek, onları yarınlara hazırlamaktadır. Ayrıca kaynaklarını en iyi şekilde ve verimli kullanarak öğrencilerinin ve personelinin sosyal, kültürel ve sportif ihtiyaçlarını karşılama yolunda da çaba sarf etmektedir. Bu amaca ulaşmanın ana bileşenleri; girişimci, yenilikçi, sosyal sorumluluğa sahip, çevresel değerleri önemseyen ve özgüveni yüksek olan nitelikli bireylerin yetiştirilmesi, bilim ve teknoloji alanında yetkin elemanların üniversitemize kazandırılmasıdır.

2019-2023 Stratejik Planı, Fırat Üniversitesi'nin misyon ve vizyonuna ulaşması yolunda, ilke ve değerlerimiz göz önüne alınarak hazırlanmış bir yol haritasıdır. Üniversitemizin deneyimleri ve birikimleri sonucu ortaya çıkan yeni hedefler ve önümüzdeki dönemlerde yapılacak olan çalışmalar, plan içerisinde açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

1.7. Teşkilat Yapısı

Üniversite, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan yükseköğretim kurumudur. Üniversitelerin akademik ve idari teşkilat yapısı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği, idari birimlerde ise Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiştir. Üniversitemizin teşkilatlanması da bu mevzuat çerçevesinde yapılandırılmıştır. Üniversitemizin mevcut kapasitesi; insan kaynaklarının yetkinlik düzeyi, kurum kültürü, teknoloji ve bilişim altyapısı, fiziki ve mali kaynaklara ilişkin analizler

yapılmak suretiyle geliştirilmiştir.

1.7.1. Akademik Teşkilat

Üniversitenin akademik organları; Rektör, Senato ve Üniversite Yönetim Kuruludur. Rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Senato; rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokulu müdürlerinden teşekkül eder. Üniversite Yönetim Kurulu ise, Rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur.

1.7.2. İdari Teşkilat

Üniversitenin İdari Teşkilatı; Genel Sekreterlik, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü birimlerinden oluşur. Üniversitelerin idari birimleri Genel Sekreterliğe bağlıdır. Genel Sekreter, üniversite idari teşkilatının çalışmasından Rektöre karşı sorumludur.

A. LİDERLİK, YÖNETİM VE KALİTE

1. Liderlik ve Kalite

A.1.1. Yönetim Modeli ve İdari Yapı

Üniversitemizde yönetim modeli ve idari yapı (yasal düzenlemeler çerçevesinde kurumsal yaklaşım, gelenekler, tercihler); karar verme mekanizmaları, kontrol ve denge unsurları; kurulların çok sesliliği ve bağımsız hareket kabiliyeti, paydaşların temsil edilmesi; öngörülen yönetim modeli ile gerçekleşmenin karşılaştırılması, modelin kurumsallığı ve sürekliliği yerleşmiş ve benimsenmiştir. Vakıf yükseköğretim kurumlarında mütevelli heyet, devlet yükseköğretim kurumlarında rektör yardımcılığı ve danışmanlarının (üst yönetimin) çalışma tarzı, yetki ve sorumlulukları, kurumun akademik camiasıyla iletişimi; üst yönetim tarzının hedeflenen kurum kimliği ile uyumu yerleşmiş ve benimsenmiştir. Organizasyon şeması ve bağlı olma/rapor verme ilişkileri; görev tanımları, iş akış süreçleri vardır ve gerçeği yansıtmaktadır; ayrıca bunlar yayımlanmış ve işleyişin paydaşlarca bilinirliği sağlanmıştır.

Fırat Üniversitesi Rektör, 3 Rektör Yardımcısı 1 Genel Sekreter, Senatörler, Üniversite Yönetim Kurulu ve komisyonlar ile Rektör yardımcılığına bağlı akademik birimler ve Genel Sekreterliğe bağlı idari birimlerden oluşmaktadır. Fırat Üniversitesinde karar verme mekanizmaları olarak Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Kalite Komisyonu, Eğitim Komisyonu gibi yapılar kurularak özgür karar alma ve süreçleri yönetme adına standartlara uygun bir sistem kurulmuştur. Oluşturulan karar mekanizmalarında çok sesliliği sağlamak adına iç ve dış paydaşların görev almaları sağlanmış ve sistem üzerinde izlerini artırmak adına aktif görevler verilmiştir. Ana Prosesler Rektör Yardımcılarının yönetimine bırakılmıştır ([FÜ Organizasyon Şeması](#), [FÜ Senatör Listesi](#), [FÜ Yönetim Kurulu Listesi](#), [Komisyonlar Listesi ve Üyeleri](#)) Fırat Üniversitesinde yönetim modeli olarak Türk Standartları Enstitüsünün TSE 9001:2015 Kalite Yönetim sistemini merkeze alarak ana proses olarak Yüksek Öğretim Kalite Kurulu (YÖKAK)' nun Değerlendirme Başlıkları olan;

- A. Liderlik, Yönetim ve Kalite,
- B. Eğitim – Öğretim,
- C. AR – GE,
- D. Toplumsal Katkı

başlıkları PUKÖ çevrimini kültür haline getirmeye yönelik çalışmaları önceleyen bir yönetim modeli

benimsemiştir. Fırat Üniversitesi Stratejik Plana bağlı olarak stratejik süreçler ile yönetilen bir üniversitedir ([2019-2023 Stratejik Plan](#)). Mevzuat Analizi olarak merkezde 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, İdari Yönetimin merkezinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Stratejik süreçlerde ise 11. Kalkınma planını merkeze almıştır. Fırat Üniversitesi benimsediği yönetim modeli gereği **Kalite El Kitabı**nı oluşturarak tüm paydaşlarının ulaşımına açmıştır ([FÜ Kalite El Kitabı](#)). Kurum yönetim modeline bağlı olarak gerekli proses, prosedür, iş akışları, görev yetki ve sorumlulukları, hassas görevleri ve organizasyon şemalarını oluşturmuş ve bir kültür haline getirmek üzere 2020 yılını “Farkındalık Yılı” olarak ilan etmiştir (<http://kalite.koord.firat.edu.tr/tr/page/8677>). Bu çalışmanın ilk sonuçları 2021 yılında gözlemlenen olumlu farklılaşmalarda izlenmektedir.

Fırat Üniversitesinin benimsediği yönetim modeli TSE 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ile oluşturulduğundan, oluşturulan yönetim modeli gereği mekanizmalar sayesinde izlenilmekte ve sürekli iyileştirilmektedir ([A. Senato Kararları](#), [B. Yönetim Kurul Kararları](#), [C. Eğitim Komisyonu Kararları](#)). Stratejik Planın uygulanmasına yönelik her 6 ayda bir birimlerden uygulama ve performans göstergeleri tamamlanma oranları alınarak raporlar hazırlanmaktadır ([D. Stratejik Plan Raporları](#)).

A.1.2. Liderlik

Fırat Üniversitesi Rektörün yetki devri ile yerinde yönetim anlayışı karmaşıklığı en aza indirmiştir. Ana Süreçlere göre görev dağılımları yapılmıştır. Akademik Birim yöneticilerinin aynı zamanda senato üyesi olması da olası karışıklıkları ve belirsizliklerin önünü kapatmaktadır. Fırat Üniversitesinde kalite çalışmaları koordinatörlük ile direkt rektör yardımcısına bağlıdır. Fırat Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü (FÜKAK) kalite kültürünün yaygınlaşması için çeşitli uygulamalar yapmaktadır ([Politikalar Animasyon Videosu](#)). TSE 9001:2015 süreçleri kapsamında dönemlik yapılan İç Tetkikler ile kalite kültürünün yaygınlık dereceleri takip edilmektedir.

A.1.3. Kurumsal Dönüşüm Kapasitesi

Fırat Üniversitesi 50 yıla yakın tarihi ile bölgesel, ulusal ve uluslararası değişim ve eğilimlere sürekli olarak ayak uydurmuştur. Bulunduğu konjonktürden dolayı bölgedeki hemen hemen tüm üniversitelerin akademik alt yapı ve insan kaynağını sağlamıştır. Fırat Üniversitesi Mevzuat analizi kapsamında 11. Kalkınma planını stratejik olarak ele almaktadır ([Stratejik Plan Mevzuat Analizi](#)). Kurum iç ve dış paydaş çalışmalarını Stratejik plan doğrultusunda ortak paydada protokoller imzalayarak etkileşimi artırmıştır ([Elazığ Belediyesi Protokol](#), [Orman Bölge Müdürlüğü Protokol](#), [Elazığ Valiliği](#), [Arçelik Protokol](#)). Fırat Üniversitesi bölgedeki paydaşların stratejik olarak çalışmalarında danışmanlık yapmaktadır.

Fırat Üniversitesi Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının üyesidir. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını Stratejik süreçler ile yöneten üniversitemiz, yıllık olarak Sürdürülebilirlik Raporu yayınlamaktadır. Ayrıca Green Metric sıralamasında Türkiye’de 13. Dünya’da 244. Olarak yer almıştır. Kurumsal Dönüşümü bir kültür haline ettirmeye çalışan Fırat Üniversitesi ulusal ve uluslararası sıralamalarda yer alarak sürekli bir değişim dinamiğini canlı tutma çabasıdadır ([GreenMetric Belgesi](#), [Teknofest Dereceleri](#)).

Bir önceki KİDR raporlarında stratejik olarak Araştırma Üniversitesi olma vizyonu 2021 yılı içinde gerçekleşmiştir. Araştırma üniversitesi olma çabası ve değişimi Kurumsal Dönüşüm Çabasının Dinamik olduğunun göstergesidir ([Fırat Üniversitesi Araştırma Üniversitesi Haberi](#)).

A.1.4. İç Kalite ve Güvencesi Mekanizmaları

Fırat Üniversitesi PUKÖ çevrimlerini temele alan bir iç kalite güvence sistemini yürütmektedir. İç Kalite Güvence Sistemi kendisine özgü Fırat Modeli olarak adlandırdığı bir modeli kullanmaktadır. Fırat Üniversitesi 1 takvim yılı içerisinde birimlerde yürütülen A. Liderlik, Yönetim ve Kalite, B. Eğitim – Öğretim, C. AR – GE, D. Toplumsal Katkı ana süreçler bağlamında her bir birimden BİRİM İç Değerlendirme Raporu (BİDR) hazırlamalarını istemektedir. Kalite Koordinatörlüğü tarafından yürütülen sistemde 14 ölçüt 46 alt ölçüte birimlerin 5’li derecelendirmeli rubrik değerlendirme modeli kullanılmaktadır. Tüm Birimlerde oluşturulan Kalite Elçilikleri sayesinde bu sistem yürütülmektedir (*Kalite Elçileri Listesi*). 2021 yılı değerlendirmeleri için hazırlanan formlar sayesinde tüm birimlerde yürütülen iş ve işlemlerin yukarıda belirtilen 4 ana süreç bağlamında olgunluk derecelerini girerek kanıt dosyalarını yüklemeleri beklenmektedir (*BİDR Eğitim Duyurusu*). Birimlerin hazırladığı BİDR’ler için Kalite Koordinatörlüğü tarafında her bir birim için Birim Geri Bildirim Raporu yayınlanacaktır. Kalite Güvence Sistemi dokümanlarının güncel versiyonları <http://kalite.koord.firat.edu.tr/tr/page/8677> adresinde bulunmaktadır.

A.1.5. Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Kamuoyunu bilgilendirme ilkesel olarak benimsenmiştir, hangi kanalların nasıl kullanılacağı tasarlanmıştır, erişilebilir olarak ilan edilmiştir ve tüm bilgilendirme adımları sistematik olarak atılmaktadır. Kurum web sayfası doğru, güncel, ilgili ve kolayca erişilebilir bilgiyi vermektedir; bunun sağlanması için gerekli mekanizma mevcuttur. Kurumsal özerklik ile hesap verebilirlik kavramlarının birbirini tamamladığına ilişkin bulgular mevcuttur. İç ve dış hesap verme yöntemleri kurgulanmıştır ve uygulanmaktadır. Sistematiktir, ilan edilen takvim çerçevesinde gerçekleştirilir, sorumluları nettir. Alınan geri beslemeler ile etkinliği değerlendirilmektedir. Kurumun bölgesindeki dış paydaşları, ilişkili olduğu yerel yönetimler, diğer üniversiteler, kamu kurumu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sanayi ve yerel halk ile ilişkileri değerlendirilmektedir. Fırat Üniversitesi tarafından hazırlanan 6 Aylık Stratejik Plan Raporları, BİDR Raporları, Senato Kararları, Yönetim Kurul Kararları, Paydaşlar ile yapılan toplantılar, protokoller güncel halde bulunan www.firat.edu.tr Web Sayfasından yayınlanmaktadır.

Yönetim modeli ve idari yapı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun yönetim ve organizasyonel yapılanmasına ilişkin uygulamaları izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Kanıtlar

- [C. Eğitim Komisyonu Kararları.png](#)
- [Kalite Elçileri Listesi.xlsx](#)

Liderlik

Olgunluk Düzeyi: Liderlik uygulamaları ve bu uygulamaların kalite güvencesi sistemi ve kültürünün gelişimine katkısı izlenmekte ve bağlı iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

Kurumsal dönüşüm kapasitesi

Olgunluk Düzeyi: Amaç, misyon ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilen değişim yönetimi uygulamaları izlenmekte ve önlemler alınmaktadır.

İç kalite güvencesi mekanizmaları

Olgunluk Düzeyi: İç kalite güvencesi sistemi kurumun faaliyetlerinde etkin rol oynayan kültürü ve

Olgunluk Düzeyi: iç kalite güvencesi sistemi kurumun geneline yayılmış, şartlar ve butuncu olarak yürütülmektedir.

Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Olgunluk Düzeyi: Kurumun kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik mekanizmaları izlenmekte ve paydaş görüşleri doğrultusunda iyileştirilmektedir.

2. Misyon ve Stratejik Amaçlar

A.2.1. Misyon, vizyon ve politikalar

Misyon ve vizyon ifadesi tanımlanmıştır, kurum çalışanlarınca bilinir ve paylaşılır. Kuruma özeldir, sürdürülebilir bir gelecek yaratmak için yol göstericidir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/menu/misyon-ve-vizyon-4053>).

Kalite güvencesi politikası vardır ve bu politika paydaşların görüşü alınarak hazırlanmıştır. Politika kurum çalışanlarınca bilinir ve paylaşılır. Politika belgesi yalın, somut, gerçekçidir. Sürdürülebilir kalite güvencesi sistemini ana hatlarıyla tarif etmektedir. Kalite güvencesinin yönetim şekli, yapılanması, temel mekanizmaları, merkezi kurgu ve birimlere erişimi açıklanmıştır. Ayrıca misyon, vizyon ve politika belgesinin tabana yayılma çalışmaları animasyonlar ile düzenli olarak paylaşılmaktadır (<https://youtu.be/mm3jETcX8AU>).

Aynı şekilde eğitim ve öğretim (uzaktan eğitimi de kapsayacak şekilde), araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, yönetim sistemi ve uluslararasılaşma politikaları vardır ve kalite güvencesi politikası için sayılan özellikleri taşır. Bu politika ifadelerinin somut sonuçları, uygulamalara yansıyan etkileri vardır; örnekleri sunulabilir (<http://kalite.koord.firat.edu.tr/tr/page/8675>).

A.2.2. Stratejik amaç ve hedefler

Fırat Üniversitesinde Stratejik Plan kültürü ve geleneği vardır, mevcut dönemi kapsayan, kısa/orta uzun vadeli amaçlar, hedefler, alt hedefler, eylemler ve bunların zamanlaması, önceliklendirilmesi, sorumluları, mali kaynakları bulunmaktadır, tüm paydaşların görüşü alınarak (özellikle stratejik paydaşlar) hazırlanmıştır. Mevcut stratejik plan hazırlanırken bir öncekinin ayrıntılı değerlendirilmesi yapılmış ve kullanılmıştır; yıllık gerçekleşme takip edilerek ilgili kurullarda tartışılmakta ve gerekli önlemler alınmaktadır ([2019 – 2023 Stratejik Plan](#)).

A.2.3. Performans Yönetimi

Üniversitemizde Kurumsal Performans Yönetimi özgün bir metot ile yürütülmektedir. Üniversitemiz değişik platformlara sağladığı veriler ışığında Kurumsal Performans Rehberi'ni yayınlamıştır. Hazırlanan Kurumsal Performans Rehberi Birimlerde yapılan toplantılarla duyurulmuş ve Kalite Elçilerine uygulamalı olarak eğitimler verilmiştir. Performans Rehberi <http://kalite.koord.firat.edu.tr/tr/document/0835> adresinden tüm paydaşlara açık şekilde sunmuştur. Ayrıca Google Classroom ürünü kullanılarak Birimlerin “BİDR” hazırlamaları sağlanmış ve Birimlere cevap olarak “BGBR” hazırlanarak akran değerlendirme modelinin uygulanması benimsenmiştir. Ayrıca, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı “BİDB”, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı “SGDB” ile Personel Daire Başkanlığının “PDB” müşterek çalışması için <https://staff.firat.edu.tr/> portalını kurmuştur. İlgili uygulamada personel ve birim performans değerlendirmelerine yer verilmektedir. Stratejik Plan performans göstergelerine ek olarak, Üniversitemiz Kurum iç Değerlendirme Raporu “KİDR” göstergeleri, yurtiçi ve yurtdışı sıralamalara (“URAP”, “QS”, “THE”, “ARWU”, “CWUR”, “NTU”, “U.S News -Best Global Universities”, “Girişimci Yenilikçi Üniversite Endeksi”) veri sunmaktadır. Söz konusu veriler “SGDB” tarafından oluşturularak ilgili

platformlara girişleri yapılmaktadır. Böylece, Üniversitemizin Kalite ve Stratejik Planlama süreçleri, birimlerimizin tek merkezden koordine edilmesiyle yürütülebilmektedir. Performans göstergeleri 6 aylık dönemlerde izlenmekte ve 1 yıllık dönemlerde değerlendirilmektedir. Yıllık ve 5 yıllık; Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al “PUKÖ” döngülerine Kalite Performans Rehberi’nde yer verilmiştir.

Misyon, vizyon ve politikalar

Olgunluk Düzeyi: Misyon, vizyon ve politikalar doğrultusunda gerçekleştirilen uygulamalar izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Stratejik amaç ve hedefler

Olgunluk Düzeyi: Kurum uyguladığı stratejik planı izlemekte ve ilgili paydaşlarla birlikte değerlendirilerek gelecek planlarına yansıtılmaktadır.

Performans yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun geneline yayılmış performans yönetimi uygulamaları bulunmaktadır.

3. Yönetim Sistemleri

A.3.1. Bilgi yönetim sistemi

Fırat Üniversitesinde, önemli etkinlikleri ve süreçlerine ilişkin veriler toplanmakta, raporlanmakta ve stratejik yönetim için kullanılmaktadır. Fırat Üniversitesinde Elektronik Belge Yönetim Sistemi ([EBYS](#)), Öğrenci İşleri Otomasyon Bilgi sistemi([OBS](#)), Personel Bilgi Sistemi([ABS](#)), Uzaktan eğitim Portalı ([UE](#)), Alt Yapı Projeleri Yönetim Portalı ([BAP](#)) vb. Bilgi yönetim sistemleri bulunmaktadır. Akademik ve idari birimlerin kullandıkları Bilgi Yönetim Sistemi entegredir ve kalite yönetim süreçlerini beslemektedir.

A.3.2. İnsan kaynakları yönetimi

İnsan kaynakları yönetimine ilişkin kurallar ve süreçler kanunlar ile yönetildiğinden kesin olarak tanımlanmıştır. İnsan Kaynakları şeffaf şekilde yürütülen bu süreçler kurumda tüm paydaşlar tarafından bilinmektedir. Öğretim Üyeleri için Atama kriterleri belirlenmiş ve yayınlanmıştır ([Atama Kriterleri](#)). Öğretim Üyesi dışında ki öğretim elemanlarının ataması ile yönetmeliğe bağlı olarak şeffaf bir şekilde yönetilmektedir. Tüm süreçler (İlan, Ön değerlendirme sonuçları ve Sonuçlar yayınlanmaktadır). İdari Personellerin ataması Kamu Personeli Sınavı sonuçlarına ve kadro ilanına göre şeffaf bir şekilde yönetilmektedir. Fırat Üniversitesinde Eğitim ve liyakat öncelikli kriter olup, yetkinliklerin artırılması temel hedeftir. 2021 - 2024 yılları arasında yıllık toplam 1800 saatin üzerinde meslek içi eğitim programı hazırlanmıştır. 2021 yılı çinde devam eden pandemi dolayısı ile meslek içi eğitimler efektif olarak yapılamamıştır.

Çalışan (akademik-idari) memnuniyet, şikayet ve önerilerini dönemlik olarak belirlemek ve izlemek amacıyla geliştirilmiş olan yöntem ve mekanizmalar uygulanmaktadır. İzleme ve İyileştirme çalışmaları tam olarak yapılamamaktadır.

A.3.3. Finansal yönetim

Fırat Üniversitesinde temel gelir ve gider kalemleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tanımlanmıştır ve Stratejik Plan Raporları ile yıllar içinde izlenmektedir.

Toplam Cari Bütçe (gelir) = Devlet eğitim katkısı + öğrenci gelirleri + araştırma gelirleri + ulusal yarışmacı araştırma destekleri + uluslararası araştırma destekleri + toplumsal katkı gelirleri (Hastaneler, FUSEM, FUZEM, TÖMER, TAHAM vb.) fakültelerin ve merkezlerin hizmeti geliri + laboratuvar/deney/ölçüm vb gelirler + bağışlar (devlet dışı, şartlı veya şartsız olarak üniversiteye aktarılan kaynak) ayrıntısında izlenmektedir ve kurum profiliyle ilişkilendirilmektedir.

A.3.4. Süreç yönetimi

Fırat Üniversitesinin Yükseköğretim Hizmetleri TSE ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemine sahiptir. Kalite Yönetim sisteminin gereği olarak tüm kalite dokümanları Fırat Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü web sayfasında güncel olarak yayınlanmaktadır ([FÜKAK Dokümanlar](#)) tüm etkinliklere ait süreçler ve alt süreçler, görev yetki, sorumluluklar tanımlıdır. Süreçlerdeki sorumlular, iş akışı, yönetim, sahiplenme yazılıdır ve kurumca içselleştirme çalışmaları devam etmektedir. Süreç yönetiminin başarılı olduğunun kanıtı olarak TSE ISO 9001:2015 Kalite Yönetim sistemi Belgesi gösterilebilir. Sürekli süreç iyileştirme döngüsü kurulmuştur. Fakat ilk PUKÖ çevrimi tamamlanmamıştır.

Bilgi yönetim sistemi

Olgunluk Düzeyi: Kurum genelinde temel süreçleri (eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, kalite güvencesi) destekleyen entegre bilgi yönetim sistemi işletilmektedir.

İnsan kaynakları yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda insan kaynakları yönetimi uygulamaları izlenmekte ve ilgili iç paydaşlarla değerlendirilerek iyileştirilmektedir.

Finansal yönetim

Olgunluk Düzeyi: Kurumda finansal kaynakların yönetim süreçleri izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Süreç yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde tanımlı süreçler yönetilmektedir.

4. Paydaş Katılımı

A.4.1. İç ve dış paydaş katılımı

Üniversitemiz iç ve dış paydaşları ile sadece planlama aşamasında değil tüm süreçlerde; planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma adımlarının tümünde bir araya gelmektedir. İç ve dış paydaşlarımız, Kalite Güvence Sistemi içinde bulunan komisyonlarda doğal üye olarak bulunmakta ve çalışma gruplarında aktif olarak rol almaktadırlar. Bu sayede, üniversitemizin kalite çalışmaları ve süreçlerin tüm aşamalarına hâkim olmaları, fikir beyan edebilmeleri sağlanmaktadır.

İç Paydaşlar

Kurumumuz paydaşları ile olan ilişkilerini sürekli olarak canlı tutmaktadır. Özellikle kurum içinde verilecek kararlarda iç paydaşların görüşlerine önem vermektedir. Alınan geri bildirimler sayesinde iyileştirme çalışmaları yapmaktadır. Üniversitemizin “Açık Kapı” uygulaması ile tüm paydaşlarımızın her an söz sahibi olması amaçlanmıştır. Açık Kapı uygulamasına <https://forms.gle/3kvkc5TySSEWQsXP7> adresinden ulaşılabilir. Birimlerimizde hayata geçirilen “QR Kod” uygulaması ile sadece belirli zamanlarda değil tüm zamanlarda paydaşlarımızdan geri bildirim almaktayız.

Üniversitemiz içinde paydaşlarımızın ayak izlerini artırmak adına özgün olarak kurulan “Söz Sizde Platformu” ile çeşitli kararlara paydaşlarımız ortak olabilmektedir.

Dış paydaşlar:

Kurumumuz, Kalite Komisyonu’na doğal üye olarak iki dış paydaş temsilcisi almıştır. Yapılan tüm kalite çalışmalarında paydaşlarımız doğrudan sürecin içinde yer almaktadır. Üniversitemiz coğrafik

konumunda yer alan önemli kamu kurumları ve özel sektör kuruluşlarıyla merkez ve müdürlükleri aracılığıyla protokoller imzalamakta ve önemli iş birlikleri yapmaktadır. Paydaşlarımızla uzmanlık alanlarına göre protokoller imzalayıp etkili ve büyük projeler hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda yaptığı iş birlikleri ile ulusal çapta ses getirmiştir. Orman Bölge Müdürlüğü ile yapılan protokolün ayrıntısına <https://www.haberturk.com/elazig-haberleri/84898627-fu-ile-orman-bolge-mudurlugu-arasinda-iki-protokol-imzalandi> adresinden ulaşılabilir. Ayrıca, dış paydaşlarımız ile yapılan iş birlikleri ile kurulan İnovasyon Merkezi'nde roket motoru üretimi için projeler geliştirilmeye başlamıştır.

Üniversitemizin ana süreçleri olan Eğitim-Öğretim; “AR-GE ve Toplumsal Katkı” alanlarında birçok çalışmaya iç ve dış paydaşlarımızın katkıları ile karar verilmektedir. “FÜSEM”, “FUZEM”, “TAHAM”, “Engelsiz Fırat Birimi” ve “TÖMER” gibi üniversitemize bağlı 25 uygulama ve araştırma merkezimiz ile üç hastanemiz, Üniversitemizin toplumsal katkı çalışmalarına bölgemizin sınırlarını aşarak ulusal çapta katkı sağlamaktadır.

Paydaş Adı	İç Paydaş / Dış Paydaş	Önem Derecesi	Etki Derecesi	Önceliği
Akademik Personel	İP	Y	G	BÇ
İdari Personel	İP	Y	G	BÇ
Öğrenciler	DP	Y	G	BÇ
Potansiyel Öğrenci Kaynakları	DP	Y	G	BÇ
Mezunlar	DP	Y	G	BÇ
Öğrenci Aileleri	DP	Y	G	BÇ
Emekli Personel	DP	D	Z	İZLE
Fırat Üniversitesi Hastanesi	İP	Y	G	BÇ
Hasta ve Yakınları	DP	D	Z	İzle
Fırat Teknokent	DP	Y	G	BÇ
Fırat Teknokent Şirketleri	İP/DP	Y	G	BÇ
Fırat Teknoloji Transfer Ofisi	DP	Y	G	BÇ
Milli Eğitim Bakanlığı	DP	Y	Z	İZLE
Gençlik ve Spor Bakanlığı	DP	Y	G	BÇ
Bakanlıklar	DP	Y	G	BÇ
Eğitim Akreditasyon Kuruluşları	DP	Y	G	BÇ
Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Bşk.	DP	Y	G	BÇ
Bölgedeki Organize Sanayi Bölgeleri	DP	Y	G	BÇ
Bilim Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu	DP	Y	G	BÇ
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Bşk.	DP	Y	G	BÇ
Diğer Üniversiteler	DP	Y	G	BÇ
Elazığ Valiliği	DP	Y	G	BÇ
Elazığ Belediyesi	DP	Y	G	BÇ
Elazığ Yerel Yönetimleri	DP	Y	G	BÇ
Elazığ İpek Yolu Gençlik Merkezi	DP	Y	G	BÇ
Fırat Kalkınma Ajansı	DP	Y	G	BÇ
İŞGEM	DP	Y	G	BÇ
İŞKUR	DP	Y	G	BÇ
Basın Kuruluşları	DP	Y	G	BÇ
İşveren ve Firmalar	DP	Y	G	ÇG
Kamu İhale Kurumu	DP	Y	G	BÇ
KOSGEB	DP	Y	G	BÇ
Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü	DP	Y	G	BÇ

Meslek Odaları	DP	Y	G	BÇ
ÖSYM	DP	D	Z	İZLE
Özel Sağlık Kuruluşları	DP	D	Z	ÇG
Sayıştay Başkanlığı	DP	D	Z	İZLE
Sivil Toplum Örgütleri	DP	Y	G	BÇ
Tedarikçiler	DP	Y	Z	ÇG
TÜBİTAK	DP	Y	G	BÇ
Türk Patent ve Marka Kurumu	DP	Y	G	ÇG
Türkiye Ulusal Ajans	DP	Y	G	BÇ
Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Bşk.	DP	Y	G	BÇ
ÜAK	DP	Y	G	BÇ
YÖK	DP	Y	G	BÇ
YÖKAK	DP	Y	G	BÇ

A.4.2. Öğrenci Geri Bildirimleri

Eğitim programlarına ilişkin en önemli geri bildirim süreci ders değerlendirme anketleridir. Ders Değerlendirme Anketleri, her akademik dönem sonunda uygulanır. Değerlendirmeler, gerekli kontrollerden sonra ilgili birim yöneticilerinin ve öğretim üyelerinin incelemelerine sunulur. Ayrıca öğrencilerin ders ve öğretim üyesi hakkında yazdıkları yorumlar da öğretim üyeleri tarafından görülür. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından gerekli iyileştirmeleri yapabilmek amacıyla incelenir. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından incelenir. Öğrenciler tarafından iletilen görüşler çerçevesinde ders kapsamında yapılabilecek iyileştirmeler varsa öğretim üyesi tarafından yapılır.

Programların Yürütülmesinde Öğrencilerin Aktif Rol Almaları: Ders Değerlendirme Anketleri
Öğrencilerin eğitim programına ilişkin en önemli geri bildirim süreci ders değerlendirme anketleri üzerinden yapılmaktadır. Ders Değerlendirme Anketleri her akademik dönem sonunda uygulanmaktadır.

Anketlerin her iki bölümünden alınan ortalama puan ve öğretim üyesinin bölüm/fakülte/üniversite çapındaki sıralaması anket değerlendirmelerinde hesaplanır ve rapor edilir. Ayrıca öğrencilerin ders ve öğretim üyesi hakkında yazdıkları yorumlar da öğretim üyeleri tarafından görülür. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından gerekli iyileştirmeleri yapabilmek amacıyla incelenmektedir. Anket kapsamı hakkında da Rektörlük tarafından bir değerlendirme çalışması başlatılmıştır. Uzman bir grup tarafından öğrenciler, öğretim üyeleri ve birimlerden gelen geri bildirimlerden de yararlanarak iyileştirme önerilerinde bulunmaktadır.

A.4.3. Mezun İlişkileri Yönetimi

Mezunlarımız ile çeşitli yöntemler ile iletişim kurulmaktadır. Birincisi, tüm mezunların gerekli bilgilerini toplamak ve elde edilen veriler doğrultusunda önlemler almak amacıyla Fırat Üniversitesi Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuştur. Mezun öğrencilere uygulanan anketlerde öğrencilerin güncel e-mail adresi ve telefon numarası alınır. Daha sonra bu iletişim bilgileri vasıtasıyla mezunlardan bilgilerini Mezun Bilgi Sistemi'ne girmeleri talep edilir. Sisteme giriş yaparak kayıt olan kişiler, öğrencilere sunulan birçok imkândan faydalanabilir. Ayrıca iş ilanları ve staj imkânları konusunda üniversiteye iletilen talepler, mezunlarla paylaşılmak suretiyle kariyer

fırsatlarını değerlendirmelerine ve istihdamlarına katkı sunulur. Kariyer planlamasına yönelik kariyer günleri kapsamında öğrencilerimiz ile sektörün önemli firma temsilcileri bir araya getirilmektedir. (<http://kariyer.firat.edu.tr>)

Mezunlara yönelik faaliyetler alanında “Mezun Bilgi Sistemi” de bulunmaktadır (<https://obs.firat.edu.tr/oibs/kariyer/>) Bu sistem sayesinde tüm mezunlarımıza çeşitli iletişim kanallarıyla duyuru yapılarak onların bu sisteme kayıt olmaları ve çalışma alanları ile ilgili detay bilgilerini sisteme girmeleri sağlanmıştır. Fırat niversitesi mezunlarının, mezun oldukları birimlerle ve niversite st Yönetimiyle iletişimleri devam etmektedir.

İ ve dış paydaş katılımları

Olgunluk Düzeyi: Tüm süreçlerdeki PUKÖ katmanlarına paydaş katılımını sağlamak üzere Kurumun geneline yayılmış mekanizmalar bulunmaktadır.

Öğrenci geri bildirimleri

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde ğrenci geri bildirimleri (her yarıyıl ya da her akademik yıl sonunda) alınmaktadır.

Mezun ilişkileri yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumdaki programların genelinde mezun izleme sistemi uygulamaları vardır.

5. Uluslararasılaşma

A.5. Uluslararasılaşma

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı kurumsallaşmıştır. Kurumun uluslararasılaşma politikası ile uyumludur. Yönetim ve organizasyonel yapının işleyişi ve etkinliği irdelenmektedir. Uluslararasılaşmaya ayrılan kaynaklar (mali, fiziksel, insan gücü) belirlenmiş, paylaşılmış, kurumsallaşmıştır, bu kaynaklar nicelik ve nitelik bağlamında izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Uluslararasılaşma performansı izlenmektedir. İzlenme mekanizma ve süreçleri yerleşiktir, sürdürülebilir, iyileştirme adımlarının kanıtları vardır.

Fırat Üniversitesi 2019-2023 Stratejik Planı’nda 1. amaç altında, 4 hedef vurgulanmaktadır. Kurumumuzun Kalite Politika Belgesi ve vizyonu doğrultusunda uluslararasılaşma konusunda sürdürülebilir sistemleri tüm ana süreçlerde kurmayı planlamış ve uygulamaya almıştır. Bu bağlamda Uluslararasılaşma alışmaları merkezi yönetim anlayışı ile Dış İlişkiler Biriminde planlanarak yürütülmektedir. Dış ilişkiler Birimimizin web sayfasına <http://dib.firat.edu.tr/> adresinden ulaşılabilmektedir. Dış İlişkiler Birimimizin, Kurumumuzun Stratejik Planına, politikalarına, misyon ve vizyonuna bağlı kalarak kendi misyon ve vizyonu bulunmaktadır. Dış İlişkiler Birimi’nin misyon ve vizyonuna <http://dib.firat.edu.tr/tr/node/183> adresinden erişilebilmektedir. Aynı zamanda tüm kalite süreçleri kalite.koord.firat.edu.tr adresinde dokümanlar sekmesinde uluslararasılaşma konusundaki aktörlerin görev yetki ve sorumlulukları açıkça belirtilmiştir.

Kurumumuzda uluslararasılaşma sadece ğrenci hareketliliği olarak planlanmamıştır. Değişik ülkelerde organize ve koordine edilen “FYS” ile yabancı ğrenci kabul etmektedir. Ayrıca ortak işbirlikleri, proje ve protokoller ile çeşitli kurum ve kuruluşlar ile uluslararasılaşma konusunda uygulamalar yer almaktadır.

Uluslararasılaşma konusunda performans yönetimini stratejik plan çerçevesinde değerlendirilerek 6 aylık ve yıllık raporlar ile performans değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uluslararasılaşma süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma tamamlanmış olup; şeffaf, kapsayıcı ve katılımcı biçimde işlemektedir.

Uluslararasılaşma kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumun uluslararasılaşma kaynakları birimler arası denge gözetilerek yönetilmektedir.

Uluslararasılaşma performansı

Olgunluk Düzeyi: Kurumun geneline yayılmış uluslararasılaşma faaliyetleri bulunmaktadır.

B. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1. Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

B.1.1. Programların tasarımı ve onayı

Fırat Üniversitesi'nde program tasarımı ve onayında izlenen süreçler, tüm birimlerde temel olarak benzerdir ve uygulamalar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve bu kanunla ilişkili diğer yönetmelikler ve yönergeler çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda, programların tümünde öğretim programlarının tasarımı programın amaç ve öğrenme çıktıları temel alınarak yapılmış olup program onayları, ilgili yönetmelikler doğrultusunda yapılmaktadır. Program sorumluları tarafından paydaş katılımı ile tasarlanan programlar, birim bazında onaylandıktan sonra [Üniversite Eğitim Komisyonunda](#) görüşülmekte, [FU Eğitim Komisyonu Yönergesi](#) çerçevesinde onay alınması durumunda Üniversite Senatosu'nun gündeminde yer almakta ve senato kararı ile ilgili birimin program/ders kataloğuna yerleştirilmektedir. Program çıktılarının izlenmesi birim bazında, birimin ilgili olduğu üst kurullarda (fakülte/yüksekokul kurulları, enstitü kurullarında vb) gerçekleştirilmektedir.

Üniversitemizde Eğitim Planlama Komisyonu çalışmaları çerçevesinde “Bologna” sürecine uygun bir şekilde lisans programları ortak çıktıları belirlenmektedir. Program amaçları ve çıktıları belirlenirken, programın “TYYÇ” uyumu sağlanırken aşağıdaki adımlar izlenmektedir;

1. Bologna lisans yeterlilikleri; “YÖK” Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlilikler Çerçevesi “TYYÇ” lisans eğitimi yeterlilikleri detaylı bir şekilde incelenmesi
2. Yapılan tüm incelemelerin, program amaçları; çıktıları ve “TYYÇ” ile uyumunun bölüm kurulu veya anabilim dalı kurulu tarafından incelenmesi
3. Karar verilen bilgi ve becerilerin ders içeriğindeki İngilizce ve Türkçe karşılıklı tanımlarının yapılması
4. Ortak çıktılar ile birlikte taslak dokümanın oluşturulması
5. Öğretim üyelerinden, öğrencilerden görüş alınması
6. Bu görüşlerin ilgili komisyon tarafından incelenmesi ve önerilerin, eksikliklerin değerlendirilerek, bölüm veya program başkanlığına iletilmesi sağlanır.

Covid-19 salgınına bağlı olarak yaşanan gelişmeler ve bunların sonuçları, eğitim-öğretim alanındaki normal süreçleri etkilemiştir. Üniversitemizde senato tarafından uygun görülmesi halinde, ilgili bölümlerin önerisiyle birinci ve ikinci öğretim programlarındaki örgün derslerden bazıları uzaktan öğretim yoluyla verilebilmektedir. Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde öğrenme çıktılarının ve gerekli öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında, hangi program/programların uzaktan süreçlerle yürütüleceği bölüm kurul kararlarında değerlendirilmiş ve 2020-2021 eğitim-öğretim dönemleri için

Fırat Üniversitesi Senato Kararları doğrultusunda, birçok programda uzaktan eğitim, uygulamalı alanlarda ise hibrid yöntemin kullanılması kararlaştırılmıştır ([Senato Kararı 13.6](#).)

Kanıtlar

- B.1.1.1. [FU Eğitim Komisyonu](#)
- B.1.1.2. [FU Eğitim komisyonu Yönergesi](#)
- B.1.1.3. [Senato Kararı 13.6](#)
- B.1.1.4. [Yüksek Lisans Program Açma Ölçütleri](#)
- B.1.1.5. [Doktora Program Açma Ölçütleri](#)
- B.1.1.6. [YÖK Bölüm ve Program Açma İle İlgili Yazısı](#)

B.1.2. Programın ders dağılım dengesi

Fırat Üniversitesinde ön lisans, lisans ve lisansüstü derece programlarında zorunlu, alan içi ve kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma imkânı sağlayan alan dışı seçmeli derslerin yapısı ve dağılımı ilgili yönetmelik, usul ve esaslara göre oluşturulmaktadır. Programlar içerisinde lisans ders dağılımı yapılırken, ilk olarak bölümlerden gelen talepler değerlendirilir, ders içeriği için gerekli nitelikler de göz önüne alınarak bölümün tüm öğretim üyelerinin alanları da değerlendirmeye alınarak bölüm başkanlığı tarafından belirlenir ve fakülte dekanlığına bildirilir. Fakülte Kurulu'nda bu talep tekrar değerlendirilir ve uygun bulunması durumunda onaylanır ve bir sonraki dönem için açılır.

Lisansüstü ders dağılımları yapılırken ilgili anabilim dalında yer alan öğretim üyelerinden ders talepleri alınır, bu talepler anabilim dalı tarafından değerlendirilir. Talepler uygun bulunursa anabilim dalı kurulu ile enstitülere iletilir. Bu talepler Enstitü Yönetimi'nde derslerin müfredatta yer alıp almadığı, öğretim üyelerinin talep ettiği ders sayısının senato esaslarına uygunluğu gibi farklı açılardan tekrar değerlendirilir. Değerlendirmeler uygun bulunması durumunda onaylanır ve dersler bir sonraki dönem için açılır. Dönem sonunda akademik kadronun yetkinlikleri ile ders içeriklerinin gerektirdiği niteliklerin örtüşmesi en önemli amaçlardan birisidir.

Kanıtlar:

- B.1.2.1. [Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Lisansüstü Bölümleri](#)
- B.1.2.2. [Bologna Programlar Hakkında](#)
- B.1.2.3. [Bologna Lisans Yeterlilikleri](#)
- B.1.2.4. [Bologna Program Yeterliliği](#)

B.1.3. Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Fırat Üniversitesi Öğrenci Bilgi sistemi ve “Bologna Sistemi”, öğrencilerimize aldıkları derslerin tüm bilgilerini, dersin değerlendirme yöntemlerini, notlandırılmasını Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğine uygun şekilde açıklamaktadır. Ders kazanımları bilişsel, duyuşsal ve devinimsel seviyeyi belirleyecek şekilde hazırlanmıştır.

Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumunun izlenmesi, program çıktılarının öğrencilerimiz tarafından nasıl karşılık bulduğunu, hazırlanan müfredatlar ve mevcut müfredatlar ile ilgili öğrencilerimizin memnuniyetinin nasıl olduğu, mezun olan öğrencilere yönelik iş hayatında müfredat içerisinde yer alan derslerin katkılarının ne derecede olduğu konuları ile ilgili anket düzenlenmesi amacıyla Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi “FÜZEM” ve Fırat Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Fırat Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından bir sistem hazırlanmaktadır. Bu anketler bu sistem kullanılarak çeşitli başlıklar altında yapılacaktır. Bu sistem faaliyete geçtiğinde “PÜKO” mantığına uygun şekilde eksiklikler giderilecek ve öğrencilerimize

verilen eğitim kalitesi daha da yükseltilecektir.

Kanıtlar:

B.1.3.1. [Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne Ait Senato Esasları](#)

B.1.3.2. [Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği](#)

B.1.3.3. [Fırat Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Senato Esasları](#)

B.1.3.4. [Fırat Üniversitesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)

B.1.4. Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Öğrenci merkezli ve aktif öğrenme yaklaşımına dayalı olarak tasarlanan programlarda öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerlerinin belirlenmesi esasına göre işletilen, öğrenme çıktılarına ve öğrenim sürecinin şeffaflığına dayanan, öğrenci merkezli bir kredi biriktirme ve transfer sistemi olan Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) kullanılmaktadır. Bu iş yükleri, program ve ders bilgi paketleri yoluyla paydaşlarla paylaşmakta ve eğitim-öğretimle ilgili tüm uygulamalarda kullanılmaktadır.

AKTS kredisi belirleme süreci ilgili bölüm komisyonu tarafından belirli kriterlere göre hesaplanmaktadır. Bu hesaplama yöntemi Bologna sisteminde detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Ayrıca her dersin bilgi kısmında AKTS kredisinin hangi etkinlik ve iş yüküne göre hesaplandığı formüle edilmiştir. Fırat Üniversitesi öğrencilerinin dersler ile ilgili tüm etkinlikler (teori, uygulama, ödev, sınıf dışı ders çalışma, proje, staj, ara sınav, bitirme sınavları vb.) için harcadıkları zaman iş yükü hesabına dâhil edilmekte ve AKTS hesabı buna göre yapılmaktadır. Tüm bölüm/programlarda yer alan dersler için AKTS değerleri belirlenmiştir. Yatay geçiş, uluslararası hareketlilik programlarından gelen ve giden öğrencilerin ders intibaklarında AKTS sistemi kullanılmaktadır.

Programlarda Fırat Üniversitesi öğrencilerinin, yurt içinde ve yurt dışındaki iş yeri ortamlarında gerçekleşen mesleki uygulama/alan çalışması ve stajlarının iş yükleri, mesleki uygulama/alan çalışması ve staj uygulaması olan tüm akademik birimlerin staj yönergeleri doğrultusunda sürdürülmektedir. 2010 yılında tüm düzeyler için (önlisans, lisans ve lisansüstü) ders müfredat programlarında bulunan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi "AKTS" belirleme çalışmaları başlatılmış olup, 2011 yılında tamamlanarak, "AKTS" uygulaması, 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı'ndan itibaren tüm öğrenciler için zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, Üniversitemiz 2013 yılında Avrupa Komisyonu'ndan Diploma Eki Etiket (DS Label) onayı almıştır. AKTS çalışmalarına ek olarak, Mühendislik Fakültesi Bölümleri için "MÜDEK" akreditasyon kurumu, Tıp Fakültesi ve Veteriner Fakülteleri için sırasıyla "EAEVE" ve "VEDEK" akreditasyon kurumları tarafından başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri kontrol edilmektedir.

Kanıtlar:

B1.4.1. [Bologna Bilgi Sistemi "AKTS" Hesaplama Yöntemi](#)

B.1.5. Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Üniversitemiz eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürdüğü tüm akademik birimlerinde programların eğitim-öğretim amaçlarına ulaştığından, öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiği için emin olmak için öğrencilerden, mezunlardan toplumun çeşitli kurum ve kuruluşlarından alınan verileri ve programlarımızda dönem sonu öğrenci başarılarına ilişkin tutulan istatistikleri kullanılmaktadır. Ayrıca "TYYÇ" kapsamında programların sürekli güncellenmesi, Erasmus+, Mevlana ve Farabi programları ile uyum politikası, diploma eki, öğrenciler için bilgilendirme toplantıları gibi faaliyetlerle güvence altına alınmaktadır. Tüm programlardaki kurulan komisyonlarda bu sorumluluklar titizlikle yapılmaktadır. Dış paydaşlarla yapılan toplantılar, çalıştay ve sempozyumlarla bölümlerin güncelliği paydaşlara duyurulmaktadır. Akredite olan programlarda

programların gözden geçirme faaliyetleri; program koordinatörleri ve bu amaçla program bünyesinde kurulan diğer komisyonlar tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda gerçekleştirilmektedir. Değerlendiriciler tarafından belirlenen eksiklik, zayıflık, kaygı ve gözlemlerin aşılması için gerekli tedbirlerin alınması yoluna gidilmektedir. Yeni mezun, eski mezun ve işveren/yönetici anketleri yardımıyla iç ve dış paydaş görüşleri de dikkate alınmakta ve belirlenen güncelleme önerileri doğrultusunda, eğitim komisyonlarının almış olduğu kararlarla izleme ve güncelleme sağlanmaktadır. Yeni mezun, eski mezun ve işveren/yönetici anket sonuçları; konusunda mesleki yeterlilikleri bulunan akademisyenlerimiz tarafından değerlendirilmekte ve paydaşların uygun talepleri temel alınarak program güncelleme yoluna gidilmektedir. Bu uygulama, birim karar organlarının yazılı kurul kararları ile sonuca bağlanmaktadır. Üniversitemiz, programların eğitim öğretim amaçlarına ulaşip-ulaşmadığını ve öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap vermediğini; mezunlarımızın ulusal ve mesleki alanlarda yapılan sınavlardaki başarı oranları, iş girme oranları, iş yeri başarıları ve terfilerine göre izlemektedir. Bu uygulama, üniversitenin tüm birimlerine henüz yaygınlaştırılmamış olup, akredite birimlerindeki gibi kapsamlı bir ölçme ve değerlendirme yapılmamaktadır. Uygulamanın yaygınlaştırılması amacıyla, [Mezun Bilgi Sistemi](#) bulunmaktadır.

Kanıtlar:

- B.1.5.1. [Fırat Üniversitesi Akademik Anket Sistemi](#)
- B.1.5.2. [İdari Personel Memnuniyet Anketi](#)
- B.1.5.3. [Akademik Personel Memnuniyet Anketi](#)
- B.1.5.4. [Öğrenci Memnuniyet Anketi](#)
- B.1.5.5. [Mezun Bilgi Sistemi](#)

B.1.6. Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Fırat Üniversitesinde eğitim-öğretim ile ilgili akademik birimlerin yapılanmasında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği esas alınmaktadır. Ayrıca ilgili mevzuatlarda eğitim-öğretim ile ilgili birimlerin teşkilat yapıları, amaçları, görev ve sorumlulukları açık olarak ifade edilmiştir. Üniversitemizde eğitim-öğretimin bütüncül olarak yönetilmesi amacıyla oluşturulan kurul, komisyon ve birimlerin tümünde karar verme, planlama, örgütlenme, iletişim kurma, koordinasyon ve değerlendirme süreçleri etkin şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca kurul ve komisyon üyelerinin belirlenmesinde uzmanlık alanları esas alınmakta ve uzman insan kaynağı etkin şekilde kullanılmaktadır. Hiyerarşik teşkilat yapısı içerisinde eğitim-öğretim ile ilgili en alt birimden en üst birime kadar olan bütün birimler eğitim-öğretim süreçlerini iyileştirmeyi ve geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Fırat Üniversitesi Senatosu ve Fırat Üniversitesi Yönetim Kurulu, eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi süreçlerinde temel karar alıcı bir yapı olarak görev yapmaktadır. Ayrıca üniversitemizde doğrudan eğitim-öğretim süreçlerini bütüncül şekilde yönetmek ve değerlendirmek amacıyla eğitim komisyonu bulunmaktadır. Eğitim komisyonunun temel amacı, Fırat Üniversitesinin fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokulları ile eğitim-öğretim odaklı diğer birimlerinin eğitim-öğretim ile ilgili uygulama değişikliği veya yeni uygulama önerilerinin mevzuata, Üniversite'nin Stratejik Planları ve yönetiminin eylem planlarına uygunluğu hakkında Senatoya görüş bildirmektir. Komisyonun, teşkilat yapısı, çalışma şekli, görev ve sorumlulukları Fırat Üniversitesi Eğitim Komisyonu Yönergesinde açık olarak ifade edilmiştir.

Kanıtlar:

- B.1.6.1. [2021-2022 Akademik Takvimi](#)

- B.1.6.2. [Sınav Değerlendirme İş Akış Süreci](#)
- B.1.6.3. [Öğrenci İşleri İş Akış Süreci](#)
- B.1.6.4. [Bölüm Başkanlıkları İş Akış Süreci](#)
- B.1.6.5. [Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliği](#)
- B.1.6.6. [Lisansüstü Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliği](#)
- B.1.6.7. [FU Bilgi İşlem Daire Başkanlığı](#)
- B.1.6.8. [FU Öğrenci Bilgi Sistemi](#)
- B.1.6.9. [Uzaktan Eğitim Sistemi Anketine İlişkin Duyuru](#)

Programların tasarımı ve onayı

Olgunluk Düzeyi: Tanımlı süreçler doğrultusunda; Kurumun genelinde, tasarımı ve onayı gerçekleşen programlar, programların amaç ve öğrenme çıktılarına uygun olarak yürütülmektedir.

Programın ders dağılım dengesi

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde ders bilgi paketleri, tanımlı süreçler doğrultusunda hazırlanmış ve ilan edilmiştir.

Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Olgunluk Düzeyi: Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Olgunluk Düzeyi: Dersler öğrenci iş yüküne uygun olarak tasarlanmış, ilan edilmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Olgunluk Düzeyi: Program çıktıları bu mekanizmalar ile izlenmekte ve ilgili paydaşların görüşleri de alınarak güncellenmektedir.

Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumda eğitim ve öğretim yönetim sistemine ilişkin uygulamalar izlenmekte ve izlem sonuçlarına göre iyileştirme yapılmaktadır.

2. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme)

B.2.1. Öğretim yöntem ve teknikleri

Fırat Üniversitesi'nde tüm eğitim programları öğrencilerin program amaç ve öğrenme çıktılarına ulaşmasını sağlayacak aktif öğrenme yöntemlerine sahiptir. Pandemi nedeniyle uzaktaneğitim süreci ile öğrenci merkezli öğrenme süreçlerinin aktif sürdürülebilmesi için birimlerde, ilgili kurullarda ve Üniversite Senatosu'nda toplantılar yapılmış, örgün/yüz yüze eğitim kapsamında planlanan program yeterliklerinin kazandırılması ve hedeflenen eğitim amaçlarına ulaşılması için farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasına olanak sağlayacak planlamalar yapılmış ve kararlar alınmıştır ([Kanıt B.2.1.a](#), [Kanıt B.2.1.b](#), [Kanıt B.2.1.c](#)). Bu kararlar sistematik olarak üniversite web sayfasından duyurulmuştur (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/announcement>). Öğrenciyi merkeze alan ve

uzaktaneğitime uygun olan dönüştürülmüş/ters yüz edilmiş öğrenme, proje temelli öğrenme, sunum, problem veya senaryo tabanlı öğrenme gibi yöntemlerin tercih edilmesi durumunda; [Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi \(FÜZEM\)](#) alt yapısı öğretim elemanlarına/öğrencilere öğrenme ve öğretme kaynakları ile ilgili eğitim olanağı sunabilecek şekilde geliştirilmiştir.

Farklı öğrenme yöntem ve yaklaşımlarının kullanılabilmesi için, Üniversite Senatosu kararıyla belirlenen uzaktan eğitim uygulama ilkeleri kapsamında, öğrencilerin bireysel farklılıkları, engelleri veya erişim kısıtlarının gözetilmesini de sağlayacak içerikler oluşturulmuştur ([Kanıt B.2.1.a](#), [Kanıt B.2.1.c](#); [Kanıt B.2.1.d](#))

2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Fırat Üniversitesi'nde uygulanacak eğitim-öğretim metotlarının kolayca anlaşılabilmesi için "[Fırat Üniversitesi Küresel Salgın Sonrası Eğitim Öğretim Rehberi](#) (Kanıt B.2.1.e)" isimli bir kitapçık hazırlanarak yürütülecek yüz yüze, harmanlanmış ve çevrim içi eğitim süreçlerine ve bunlara ait uygulamaların ayrıntılarına ilişkin bilgiler tüm öğretim elemanları ve öğrencilere duyurulmuştur. Bununla birlikte, farklı öğretim kaynaklarının kullanılacağı derslere ait ders bilgi paketlerinin güncellenmesine yönelik ilkeler Üniversite Senatosu kararı ile belirlenmiş ve öğretim elemanları ile paylaşılmıştır.

Pandemi sürecinde öğrenci ve öğretim elemanı geri bildirimleri de esas alınmaya çalışılmıştır. Ayrıca, dezavantajlı öğrenciler de tespit edilmeye çalışılarak gerekli önlemler alınmaya çalışılmıştır (Kanıt B.3.1.g). 2020-2021 Bahar Döneminde uzaktan/karma öğretimde etkililiği arttırmak ve olası sorunlara anında müdahale edebilmek amacıyla üst yönetim tarafından öğrencilere yönelik uygulanan anketler vasıtasıyla takip edilmiştir (Kanıt B.3.1.h). Bu takip kapsamında; dönem boyunca öğrencilerden geri bildirim alınacak şekilde planlama yapılmıştır. Bu anketler ile öğrencinin "mevcut uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin" algısı ölçülmüştür. Derslerin tamamlanması akabinde her dönem sonunda tüm dersler için yapılan anket ile öğrencilerden "genel ders değerlendirmesi" istenmektedir. Bu noktada, öğrencilerden alınan geri bildirimler ile öğretim elemanları tarafından kullanılan farklı öğretim yöntemlerine ilişkin sonuçların iyileştirme sonuçlarına yansımaları sistematik olarak izlenebilmektedir (Kanıt B.2.1.1).

Kanıtlar

- t B.2.1.a. [Ön Lisans, Lisans ve Lisansüstü Programlarında 2021-2022 Güz Dönemi Eğitim-Öğretim Yılı Uygulama İlkeleri](#)
- t B.2.1.b. [2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı Eğitim - Öğretim Faaliyetlerinin Yürütülmesine İlişkin Senato Kararları](#)
- t B.2.1.c. [2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Pandemi Sonrası Yeni Normal Kapsamında Eğitim-Öğretim Usul ve Esaslarına İlişkin Senato Kararları](#)
- t B.2.1.d. [Engellilere yönelik uzaktan eğitim sisteminde ders hazırlama eğitim videosu](#)
- t B.2.1.e [Küresel Salgın Sonrası Eğitim Rehberi](#)
- t B.2.1.g [Engelli Öğrencilerimizin Uzaktan Eğitim Sistemine Uyumunu Arttırmak İçin Bazı Tedbirler Alındı](#)
- t B.3.1.h --- Uzaktan eğitimin iyileştirilmesi amacıyla öğrencilerden alınan anketler
Kanıt B.2.1.1 --- Uzaktan eğitimin iyileştirilmesine yönelik anket sonuçları

B.2.2. Ölçme ve değerlendirme

Fırat Üniversitesi'nde derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerlerini belirlemede Avrupa Kredi Transferi ve Biriktirme Sistemi (AKTS) kullanılmaktadır. 2010 yılında tüm düzeyler için (önlisans,

lisans ve lisansüstü) ders müfredat programlarında bulunan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi AKTS belirleme çalışmaları başlatılmış olup, 2011 yılında tamamlanarak, AKTS uygulaması 2011-2012 eğitim-öğretim yılından itibaren tüm öğrenciler için zorunlu hâle getirilmiştir. Ders bilgi paketlerinde AKTS bilgisi yer almaktadır ([Kanıt B.2.2.a](#)). Programlarda yer alan tüm derslerin iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) belirlenmiş ve Fırat Üniversitesi [Bologna Bilgi Sistemi](#) üzerinden ilan edilmiştir.

2013 yılında Avrupa Komisyonu'ndan Diploma Eki Etiket (DS Label) onayı almıştır. Eğitimde öğrencilerin düzenli değerlendirilmesi ve başarılarının takibi esastır. Derslerin AKTS kredisini belirlemek için gerekli olan ders yükünü hesaplayabilmek için AKTS İş Yükü Belirleme Anketi Öğrenci Formu hazırlanmış ve uygulanmıştır (Kanıt B.2.2.b). Öte yandan, akreditasyon sistemlerine uyumlu olarak çalışan bölümler için başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, hedeflenen öğrenme çıktılarını ulaşıldığını ölçebilecek şekilde detaylı olarak tasarlanmış ve uygulanmaktadır.

Fırat Üniversitesi'nde, pandemi sürecinde YÖK kararları doğrultusunda (19.03.2020 tarih ve E.22344 sayılı YÖK kararı, 31.03.2020 tarih ve E.24625 sayılı YÖK Kararı, 04.06.2020 tarih ve E.34351 sayılı YÖK kararı) uzaktan eğitim faaliyeti sürdüren program sorumlularıyla da görüş alışverişinde bulunarak, Üniversite Senatosu'nda ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. 2020-2021 Bahar döneminde uygulanmak üzere; ön lisans/lisans ve lisansüstü seviye eğitim veren programlar için ölçme-değerlendirme ilkeleri belirlenmiştir ([Kanıt B.2.1.c](#)). 2020-2021 Bahar Döneminde YÖK kararı ile de uyumlu olarak, sınavların çevrim içi veya alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri (sınav, ödev, sunum, vaka tartışması vb.) kullanılarak yapılması ve öğrencilere duyurulması kararlaştırılmıştır. Bu kararın uygulaması esnasında; FÜZEM alt yapısı ile sağlanan ölçme-değerlendirme sistemleri uzaktan eğitim uygulama ilkeleri ile belirlenmiş ve farklı yöntemlerin nasıl uygulanacağına ilişkin bilgilendirmeler öğretim elemanlarının yararlanması için kullanıma sunulmuştur. 2020-2021 Bahar Dönemi dönem içi sınavları için ödev, sunum, vaka tartışması gibi yöntemler çoğunlukta olmak üzere, çevrim içi (test) sınavlar uygulanmış, benzer ilkeler bütünleme sınavları için de işletilmiştir ([Kanıt B.2.2.d](#)). Sınav süresi, öğrencinin sisteme giriş zamanı ve her bir soru için harcadığı süre sınav güvenliği açısından izlenebilmektedir. İnternet kesintisi ya da benzeri problemler ile karşılaşılması durumunda, öğrenciye sınav süresi içinde ikinci bir giriş hakkı verilmiştir. 2021-2022 Güz Dönemi için pandemi sonrası süreç ile birlikte Üniversite Senatosu tarafından belirlenen öğretim ilkeleri çerçevesinde uzaktan eğitim yoluyla yapılacak derslerin ara sınavları hariç diğer tüm sınavların yüz yüze yapılmasına, uzaktan eğitim yoluyla verilen dersler için ara sınavların gözetimli/gözetimsiz elektronik ortamlarda veya yüz yüze yapılmasına karar verilmiştir ([Kanıt B.2.1.e](#)).

Fırat Üniversitesi'nde, öğretim programlarına ilişkin en önemli geri bildirim süreci değerlendirme anketleri üzerinden yapılmaktadır. Ders Değerlendirme Anketleri, her akademik dönem sonunda uygulanır. Değerlendirmeler, gerekli kontrollerden sonra ilgili birim yöneticilerinin ve öğretim üyelerinin incelemelerine sunulur. Ayrıca öğrencilerin ders ve öğretim üyesi hakkında yazdıkları yorumlar da öğretim üyeleri tarafından görülür. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından gerekli iyileştirmeleri yapabilmek amacıyla incelenir. Anketlerden gelen geri bildirimler dersi veren öğretim üyesi, bölüm başkanı ve ilgili dekanlık tarafından incelenir. Öğrenciler tarafından iletilen görüşler çerçevesinde ders kapsamında ölçme ve değerlendirme bağlamında yapılabilecek iyileştirmeler varsa öğretim üyesi tarafından yapılır.

Kanıtlar

t B.2.2.a [Örnek ders bilgi paketi](#)

t B.2.2.b [AKTS İş Yükü Belirleme Anketi Öğrenci Anketi](#)

t B.2.1.c. [2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Pandemi Sonrası Yeni Normal Kapsamında](#)

Eğitim-Öğretim Usul ve Esaslarına İlişkin Senato Kararları

t B.2.2.d Uzaktan eğitim sınav örnekleri (programda yer verilen farklı ölçme araçlarına ilişkin)

t B.2.1.e. 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı Eğitim - Öğretim Faaliyetlerinin Yürütülmesine İlişkin Senato Kararları

B.2.3. Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi

Fırat Üniversitesi'nde gerek ulusal gerekse uluslararası öğrenci kabullerine ilişkin her disipline özgü (ör. merkezi yerleştirme sınavı, özel yetenek sınavı, yatay geçiş, dikey geçiş vb.) açık ve tutarlı kriterler tanımlı olup öğrenci kabulü ve mezuniyet koşulları ilgili yönetmelik ve yönergeler ile garanti altına alınmaktadır. <http://ogrenci.dab.firat.edu.tr/tr> web sayfasında mevzuat/yönetmelik ve yönergeler başlığı altında ilgili süreçler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Fırat Üniversitesi ön lisans ve lisans programlarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince (ÖSYM) ulusal düzeyde yapılan merkezi yerleştirme sınavı ile öğrenci kabulü yapılmaktadır. Yerleştirme esas koşul ve kontenjanlar ÖSYM'ye bildirilmektedir. Merkezi yerleştirme sınavında lisans programlarına başvuru için gerekli olan taban puanı sağlamış olmak kaydıyla özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlar (ör. Güzel Sanatlar Eğitimi, Devlet Konservatuvarı) da mevcut olup özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul esasları Üniversitemiz Senatosunca belirlenmektedir ([Kant B.2.3.a](#)).

Lisansüstü programlara, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde yer alan hükümler kapsamında öğrenci alınmaktadır ([Kant B.2.3.b](#), [Kant B.2.3.c](#)). Bu programlara, ulusal düzeyde yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES) ve ilgili programlar için belirlenen nitelik ve koşullar çerçevesinde öğrenci kabulü yapılmaktadır. Enstitüler için tanımlı yönetmelik ve yönergeler, <http://fen.firat.edu.tr/tr>, <http://sosyal.firat.edu.tr/tr>, <http://saglik.firat.edu.tr/tr> ve <http://egitim.firat.edu.tr/tr> web sayfası üzerinden dokümanlar başlığı altında ilgili enstitü özelinde ulaşılabilmektedir. Lisansüstü öğrenci kabullerine ilişkin önceki öğrenmelerin tanınması ve kredilendirilmesine ilişkin ilke ve kurallar tanımlı olup süreç ilgili yönetmelikler ve belirlenen takvim doğrultusunda işletilmektedir.

Yine Yükseköğretim Kurulu'nun kriterleri çerçevesinde yatay geçiş yoluyla öğrenci alımı yapılmaktadır. Yatay ve dikey geçişlerde AKTS, kredi ve içerik gibi değişkenlere bakılarak önceki öğrenmelerin (örgün, uzaktan ve hibrit öğrenme yoluyla edinilen bilgi ve becerilerin) tanınması ve kredilendirilmesi yapılmaktadır ([Kant B.2.3.d](#)). İntibak ve muafiyet ile ilgili süreçler için tasarlanmış ve izlenmekte olan mevzuat ve yönergeler kamuoyu ile paylaşılmaktadır ([Kant B.2.3.e](#)). Ayrıca, öğrencilerin yan dal ve çift ana dal kabul kriterleri tanımlanmış ([Kant B.2.3.f](#)) ve öğrencilere duyurulmuştur ([Kant B.2.3.g](#), [Kant B.2.3.h](#)).

Fırat Üniversitesi'nde ayrıca Üniversite Senatosunca belirlenen Uluslararası Öğrenci Kabul Esasları çerçevesinde yabancı uyruklu öğrenci başvuruları alınmakta ve değerlendirilmektedir ([Kant B.2.3.i](#)). Öğrenci kabulü Yabancı Öğrenci Sınavı (YÖS) ile yapılmaktadır YÖS'e başvuru şartları belirlenen takvim ile yayınlanmakta ve sınavlar yurt içi ve yurt dışı sınav merkezlerinde objektif olarak yapılarak değerlendirilmektedir. [YÖS biriminin web sayfasında](#) uluslararası öğrenci sınavına ilişkin bilgiler kamuoyu ile paylaşılmaktadır. FÜYÖS ile toplamda [62 farklı üniversite](#) öğrenci kabul etmektedir.

Fırat Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) biriminde uluslararası öğrenci kabulü Türkçe bilgi seviyesine göre yapılmakta ve bu öğrencilere Türkçe dil eğitimi verilmektedir ([Kant B.2.3.j](#)). TÖMER'e kabul ve eğitime ilişkin bilgilere [TÖMER birimi web sayfasından](#) ulaşılabilmektedir.

Fırat Üniversitesi yurtdışında faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarıyla birlikte çift diplomaya

yönelik uluslararası ortak lisans programları yürütmektedir. Fırat Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Yazılım Mühendisliği Uluslararası Ortak Lisans Programı (UOLP) bu çerçevede yürütülen bir program olup uygulama usul ve esasları tanımlıdır ([Kanıt B.2.3.k](#)) . [Yazılım Mühendisliği Uluslararası Ortak Lisans Programı \(UOLP\) web sayfasında](#) mevzuat/yönetmelik ve yönergeler başlığı altında ilgili süreçler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Ayrıca öğrencilerimizin adaptasyon sürecini kolaylaştırmak amacıyla birimlerimizin ayrı ayrı [uyum eğitimi düzenlemeleri](#) sağlanmış ve bu bir kültür haline gelmiştir. Fırat Üniversitesi'nde ulusal ve uluslararası değişim programlarına katılım desteklenmekte ve değişim programlarından yararlanan öğrencilerin kredi ve geçme notu eşdeğerlikleri yapılmakta olup öğrencilerin kredi kaybı olmamaktadır ([Kanıt B.2.3.1](#)).

Kanıtlar

Kanıt B.2.3.a. [Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği](#)

Kanıt B.2.3.b [Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)

Kanıt B.2.3.c [Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne Ait Senato Esasları](#)

Kanıt B.2.3.d [Önlisans ve Lisans Programları Yatay Geçiş Yönergesi](#)

Kanıt B.2.3.e [Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi](#)

Kanıt B.2.3.f [Çift Ana Dal ve Yan Dal Programı Yönergesi](#)

t B.2.3.g [2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi Çift Anadal - Yandal Başvuruları Duyurusu](#)

t B.2.3.h [2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi Çift Anadal - Yandal Yatay Geçiş Duyurusu](#)

t B.2.3.i [Önlisans ve Lisans Programları İçin Uluslararası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Yönergesi](#)

t B.2.3.j [Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği](#)

t B.2.3.k [Çift Diplomaya Yönelik Uluslararası Ortak Lisans Programları Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](#)

Kanıt B.2.3.l. [Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Erasmus+ Değişimi Yönergesi](#)

B.2.4. Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Öğrencilerin mezuniyet koşulları, diploma onayları ve yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin süreçler tanımlanmış ve web sayfasında [Mevzuat/Yönetmelik ve Yönergeler](#) başlığı altında ilgili süreçler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Kurum, diploma ve diğer belgelerin düzenlenmesini Fırat Üniversitesi'nin ilgili yönergesine göre uygulamaktadır. Ön lisans, Lisans, Yüksek lisans ve Doktora olmak üzere tüm düzeylerdeki derece ve yeterliliklerin kazanılması Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikleri Çerçevesince belirlenmiştir. Gerek Örgün programlarda gerek uzaktan eğitim programlarımızda Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikleri Çerçevesinde AKTS iş ve ders yükü yeter şartını sağlamaktadır. 240 AKTS + En az 4,00 üzerinden 2,00 ortalama bir öğrencinin mezun olabilmesi için gereklidir. Öğrencilerin mezuniyetleri Öğrenci Bilgi Sisteminde yer alan tabloya göre denetlenir, transkriptleri tek tek incelenerek eksik derslerinin olup olmadığına bakılır. Kurumda, mezuniyet için bütün koşullarını yerine getirerek mezuniyet hakkı kazanan öğrencilere "Lisans Diploması" düzenlenir. Diplomanın ön yüzünde öğrencinin doğum tarihi, doğum yeri, adı ve soyadı\ kurum adı, mezuniyet tarihi, diploma numarası\diplomayı onaylayanların adı, soyadı, unvanı, imzası bulunur. Diplomanın arka yüzünde ise T.C. kimlik numarası ya da yabancı uyruklular için pasaport numarası, okul numarası, anne ve baba adı, öğrenci işleri dairesi başkanı imzası vardır (Kanıt B.2.4.a). Diploma, aynı yüzde hem Türkçe hem İngilizce olarak verilmektedir. Diploma ve geçici mezuniyet belgesindeki bilgiler, mezuniyet tarihi esas alınarak yazılır. Diplomalara fotoğraf yapıştirilmez, mezuniyet ortalaması belirtilmez.

Fırat Üniversitesi, eğitimde Bolonya sürecini uygulamaya, Diploma Eki (Diploma Supplement Label) ve AKTS (Avrupa Kredi Transferi ve Biriktirme Sistemi) etiketi vermeye devam etmektedir. Diploma eki, kayıtlı oldukları programları başarıyla tamamlayan öğrencilere diploma ile birlikte verilen bir belgedir. Diploma Ekinde mezuniyet tarihi, diploma numarası, alınan derecenin düzeyi, not durum (transkript) bilgileri ve ulusal eğitim sistemi hakkında bilgiler yer alır Diploma ekinin öğrenci ve kurumlara sunduğu kazanımlar arasında Yükseköğretimde saydamlığı sağlaması, diploma gibi eğitim belgelerinin süratle dikkate alınması, hareketliliği kolaylaştırması; yaşam boyu eğitimi ulaşılabilir kılması gibi hususlar vardır. Aynı zamanda sahip olunan diploma ve beceriler hakkında adil, güvenilir ve yetkin bilgi verir. Diploma eki, diplomanın akademik ve profesyonel anlamda tanınmasını kolaylaştırır, ancak diplomanın yerini alamaz ve uluslararası akademik tanınırlığı garanti etmez. Diploma eki, Öğrenci İşleri Dairesi Başkanı tarafından imzalanır.

Ayrıca, [Fırat Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi \(FÜSEM\)](#) aracılığı ile öğrencilerin öğrenim süresi içinde edindiği sertifikalar ve müfredat bilgileri açık ve net bir doküman olarak sunulmaktadır.

Öğretim yöntem ve teknikleri

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde öğrenci merkezli öğretim yöntem teknikleri tanımlı süreçler doğrultusunda uygulanmaktadır.

Kanıtlar

- [Uzaktan Eğitim Anket Sonuçları Örnek Ekran Görüntüsü.png](#)
- [Uzaktan Eğitim Anket Ekran Görüntüsü.png](#)

Ölçme ve değerlendirme

Olgunluk Düzeyi: Programların genelinde öğrenci merkezli ve çeşitlendirilmiş ölçme ve değerlendirme uygulamaları bulunmaktadır.

Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredileendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde planlar dahilinde uygulamalar bulunmaktadır.

Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde diploma onayı ve diğer yeterliliklerin sertifikalandırılmasına ilişkin uygulamalar bulunmaktadır.

Kanıtlar

- [3. Grup İSG \(1\).png](#)
- [Türkiye Cumhuriyeti.png](#)

3. Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

B.3.1 Öğrenme ortam ve kaynakları

Üniversitenin öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme yapabilmesi için öncelikli olarak Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı, Eğitim Komisyonu, Bölüm/Program Başkanları koordineli bir şekilde çalışmalar yürütmektedir. Öğrenci merkezli öğrenmenin tüm müfredata yansıtılması, derslerin öğrenciler ile interaktif işlenmesi, ders bünyesine proje/ödev/sunum içeriklerinin dahil

edilmesi kapsamında iyileştirmeler sürdürülmektedir. Proje tabanlı derslere ilişkin bazı kanıtlar ek olarak sunulmuştur. FÜ Teknoloji Fakültesi 7+1 uygulamalı eğitim modeli sürdürülmektedir. Mühendislik Fakültesinin Bazı Bölümlerinde ise 2021 yılında alınan Senato kararı (2020-2021/18.21) ile 7+1 uygulamalı eğitim modeli geçilmiştir. Kanıtlar kısmında uygulamalı eğitim verilen bölüm ve fakültelele ilişkin evraklar sunulmuştur. Bu kapsamda üniversite ve şirketler arasında ikili anlaşmalar imzalanmaktadır. Bu kapsamda kanıtlar kısmında evraklar sunulmuştur.

Uzaktan Eğitim Merkezi (FÜZEM): Üniversitelerarası İletişim ve Bilgi Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği kapsamında faaliyetlerde bulunmak, Fırat Üniversitesinin öğrencilerine ve/veya topluma, iletişim ve bilgi teknolojilerinden yararlanarak uzaktan eğitim yoluyla sunduğu tüm dersler/programlar için ortam geliştirmek, teknik destek vermek ve Üniversitenin ilgili birimleri arasında eşgüdüm sağlamaktadır. Üniversitemizde Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarında okutulan tüm dersler uzaktan eğitim yoluyla verilmektedir. Ayrıca, aktif olarak Eğitim Yönetimi, Eğitim Programları ve Öğretim, Eğitim Teknolojileri Tezsiz Yüksek Lisans programlarında ve İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) Programında öğrenci almaktadır.

Sürekli Eğitim Merkezi (FÜSEM): Üniversitenin eğitim verdiği örgün ön lisans, lisans ve lisansüstü programları dışında öğrencilere ve toplumun tüm kesimlerine ihtiyaç duyulan alanlarda eğitimler vermek ve toplumun eğitim-kültür düzeyinin yükseltilmesine katkı sağlamak, Üniversitenin kamu, özel sektör, yerel yönetim, sivil toplum ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. İhtiyaç duyulan her alanda, örgün ve uzaktan öğretim yöntemlerinin kullanıldığı her ortamda eğitim ve sertifika programları açmak, kurslar, seminerler, konferanslar, proje pazarları, eğitim fuarları ve benzeri faaliyetler düzenlemektedir. Üniversite-sanayi, Üniversite-yerel yönetimler, Üniversite-sivil toplum kuruluşları ile ilişkilerini geliştirici organizasyonlar yapmaktadır.

Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi: Üniversitenin ilgili birimlerinin ve tüm akademik programlarının işbirliğiyle kariyer danışmanlığı yapılmaktadır. Üniversite öğrencilerinin kariyer planlamalarına; üniversite yaşamına ve üniversiteden çalışma yaşamına uyum sağlayabilmelerine ve mezuniyet sonrasında kendi özelliklerine uygun işlere yerleşmelerine, kariyer danışmanlığı yoluyla yardımcı olunmaktadır. Sürekli Eğitim Merkezi ile işbirliği içinde Üniversitenin öğrencilerine ve mezunlarına, mesleki yeterliklerini artırmalarına ve alanlarındaki yeni gelişmeleri takip etmelerine yönelik eğitimler vermek, Öğrencilerin staj yapabilecekleri kurum sayısını arttırmak ve öğrencilerin bu kurumlarla bağlantılar kurması sağlanmaktadır. Öğrenci ve mezunların ulusal ve uluslararası düzeyde lisansüstü eğitim ve istihdam edilebilme imkânları araştırılmakta, ayrıca iş yaşamında karşılaşılabilecekleri sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapmaktadır. Koordinatörlük işbirliğinde üniversite mezunlarının kariyer gelişim süreçlerine ilişkin izleme çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda Fırat Üniversitesi Bünyesinde, Güneydoğu Anadolu Kariyer Fuarı'nda 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. Belirli aralıklarla öğrenciler kariyer planlamaları ile ilgili seminerler (özgeçmiş(cv) hazırlama ve mülakat-beden dili teknikleri konulu sertifikalı eğitimleri vb) de sunulmaktadır.

Araştırma ve Uygulama Merkezleri: Öğrencilerimiz ve öğretim üyelerinin gelişim ve ilerlemesine olanak sağlamak, alt yapı sunmak amacı ile oluşturulmuş ***Fırat Üniversitesi bünyesinde kurulu çok sayıda araştırma ve uygulama müdürlük ve merkezleri*** bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; Deneysel Araştırma Merkezi Müdürlüğü (Füdam); Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Tömer); Doğal Afetler Araştırma Merkezi; Doğu Anadolu Bölgesi Araştırma ve Uygulama Merkezi; Fırat Havzası Araştırma ve Uygulama Merkezi; Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkezi; Ortadoğu Araştırmaları Merkezi; Tarım ve Hayvancılık Arş. Merkez Müdürlüğü; Yapı Ve Beton Uygulama ve Araştırma Merkezi; F.Ü. Yer Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi; Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi; Nöro Pazarlama ve Pazarlama Araştırma Merkezi; F.Ü. Kadın

Kanıtlar

- B.3.1.1. [7+1 Uygulama Prensiplerini içeren tüm evrakları \(Teknoloji Fakültesi\)](#)
- .3.3.2. [Üniversitemiz ile Arçelik Arasında Yeni Bir İşbirliği -2021](#)
- B.3.3.3. [Üniversitemiz ile NETCAD Yazılım A.Ş. Arasında Eğitim ve İş Birliği Protokolü -2021](#)
- B.3.1.4. [Koç-Arçelik "Prep" Programının İlk Mezunları İçin Mezuniyet Töreni Düzenlendi-2021](#)
- B.3.1.5. [Uygulamalı Ders Örneği-Betonarme ve Tasarım](#)
- B.3.3.6. [Uygulamalı Ders Örneği-Su Kaynakları ve Tasarımı](#)
- B.3.3.7. [Uygulamalı Ders Örneği-Kimya Mühendisliğinde Tasarım I-II](#)
- B.3.3.9. [FÜ. Uzaktan Eğitim Merkezi \(FÜZEM\)](#)
- .3.3.10. [Uzaktan eğitime özgü öğretim materyali geliştirme ve öğretim yöntemlerine ilişkin öğretim üyelerinin geliştirilmesi amacı ile FUZEM tarafından hazırlanan eğitim videoları](#)
- .3.3.11. [Öğrencilere Uzaktan Eğitim Sisteminin tanıtımı ve etkin kullanım eğitimi için hazırlanan video](#)
- B.3.3.10. [FÜ. Sürekli Eğitim Merkezi \(FÜSEM\)](#)
- B.3.3.11. [Üniversitemiz Hizmet içi eğitim planlama toplantısı](#)
- B.3.3.12. ["Ar-Ge, İnovasyon" ve "Yeni Nesil Maker Merkezi" Kurulmasına Yönelik Protokol-2020](#)
- B.3.3.13. [Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi](#)
- B.3.2.14. [Üniversitemiz Güneydoğu Anadolu Kariyer Fuarına ev sahipliği yaptı](#)
- B.3.2.15. [Özgeçmiş\(Cv\) Hazırlama ve Mülakat-Beden Dili Teknikleri Konulu Sertifikalı Eğitimler](#)
- B.3.2.16. [Fırat Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Merkezleri](#)

B.3.2. Akademik destek hizmetleri

Kesin kayıtları yapılan birinci sınıf öğrencilerine Üniversiteyi tanıtmak amacıyla, derslerin başlamasından önce, ilgili birimlerce oryantasyon programları düzenlenir. Bölüm/program kurulları [Ön lisans/lisans Öğretim Yönetmeliğine](#) uygun olarak her öğrenci için bir danışman öğretim elemanı belirler. Belirlenen danışman, öğrencinin isteği ile kariyer planlaması doğrultusunda derslere kayıt, ekleme-çekilme ve ayrıca sağlık, kültür ve spor ile ilgili konularda öğrenciye yardımcı olur. İlgili birimdeki öğretim elemanlarına danışmanlık görevleri eşit oranda dağıtılır. Danışmanlık hizmetleri, [Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Senato Esasları](#) dikkate alınarak sürdürülmektedir.

Lisansüstü programlarda ise Enstitü Ana Bilim Dalları lisansüstü programa kaydolan her öğrenciye ilk yarıyılından itibaren üniversite öğretim üyeleri veya görevlileri arasından bir akademik danışman atamaktadır. Atama yapılırken, [Lisansüstü Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğinde yer alan Tez Danışmanı Atanması bölümündeki](#) hususlar ve [Danışman Atama Süreci ve Öğretim Üyelerinde Aranılan Nitelikler konusundaki Senato kararları](#) (MADDE 12-17) dikkate alınmaktadır.

Her öğrencimizin bir akademik danışmanı bulunmaktadır. Lisans ve lisansüstü düzeyinde akademik danışmanlıklar öğretim üyeleri tarafından yüz yüze gerçekleştirilmektedir. Pandemi döneminde uzaktan eğitim sistemi üzerinden görüşmeler sürdürülmüştür.

Üniversite genelinde akademik danışmanlık hizmetlerine yönelik genel bir memnuniyet görülmüş ve bu husus kurumun güçlü yanlarından biri olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda öğretim elemanları, öğrencilere öğrenimlerinde yeterli rehberlik desteği sağlanmaktadır. Ayrıca [OBS \(Öğrenci Bilgi Sistemi\)](#) aktif olarak kullanılmaktadır. Öğrenci ve danışmanı arasındaki iletişim bu sistem üzerinden çok rahat temin edilmektedir. OBS üzerinden öğrenci geri bildirimleri alınmaktadır.

Üniversitemizde karar mekanizmalarının işletildiği kurullarda öğrenci temsilcilerinin bulunmasına hassasiyet gösterilmektedir. (Örnek: [Kalite Kurullarında öğrenci temsilcisi bulunmaktadır](#)).

Kanıtlar

Yönerge-Yönetmelikler-Protokoller

- .3.2.1. [Lisansüstü Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliği \(Tez Danışmanı Atanması\)](#)
- .3.2.2. [Danışman Atama Süreci ve Öğretim Üyelerinde Aranacak Nitelikler konusundaki Senato kararları \(MADDE 12-17\)](#)
- .3.2.3. [Ön lisans/lisans Öğretim Yönetmeliği](#)
- .3.2.4. [Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Senato Esasları](#)
- .3.2.5. [Akademik Danışmanlık sonucu elde edilen Yarışma Dereceleri \(2021\): Örnek-1](#)
- .3.2.6. [Akademik Danışmanlık sonucu elde edilen Yarışma dereceleri: Örnek- 2](#)
- .3.2.7. [TÜBİTAK 2247-C Stajyer Araştırmacı Burs Programı \(STAR\): Örnek-3](#)
- .3.2.8. [TÜBİTAK-2242 Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışması Bölge Birinciliği \(2020\): Örnek-4](#)
- .3.2.9. [TEKNOFEST 2020 Roket Yarışlarında Fırat Üniversitesin 'den 2 Takım Önemli Başarıya İmza Attı: Örnek 5](#)
- .3.2.10. [FÜ İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Büyük Başarısı: 31. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Aydın Doğan Genç İletişimciler Yarışması'ndan Birincilik ve Üçüncülük Ödülü](#)
- .3.2.11. [Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu \(TRT\) tarafından düzenlenen "TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması"nda "ikincilik" ödülü kazandı.](#)
- .3.2.12. [Öğrencilerimizin Tekvando Dalındaki Başarısı. Bir öğrencimiz Dünya 2.'si oldu: Örnek 10](#)
- .3.2.13. [TEKNOFEST 2021'de başarı sağlayan takımların danışman öğretim üyeleri tebrik edildi.](#)

Akademik Danışmanlık Sonucu Üretilen Sergiler

- .3.2.14. [İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne ait sergi Porto Riko'da sergilendi-2021](#)
- .3.2.15. [Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi 2020-2021 Dönem Sonu Karma Sanal Sergi düzenlendi-2021](#)

B.3.3 Tesis ve altyapılar

Fırat Üniversitesi [2019-2023 Stratejik Raporu'nda](#) sayısal olarak da ifade edildiği şekliyle "Üniversitemiz; Rektörlük, Mühendislik ve "Harput yerleşkesi" Kampüsleri ile birlikte sekiz alanda faaliyetlerini yürütmektedir. Rektörlük Kampüsü, hazine adına tapulu ve üniversitemize tahsisli 4.395.714 m²'lik alan ile kamulaştırılarak üniversitemiz adına tescil edilen 744.570 m² olmak üzere toplam 5.140.284 m²; Mühendislik Kampüsü hazine adına tapulu ve Üniversitemize tahsisli 885.210 m² yüzölçümündeki alanlar üzerine kurulmuştur. Üniversitemize tahsisli 6.229.243 m²'lik Harput yerleşkesi kampüsünde ise; İletişim Fakültesi, Merkez Laboratuvarı, Sivil Havacılık Yüksekokulu Laboratuvarları ile çiftçi eğitimlerinin de yürütüldüğü "Tarım ve Hayvancılık Araştırma Merkezi (TAHAM)'nde eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri devam etmektedir. Yurtbaşı'nda 711.914 m² yüzölçümündeki arazi üzerinde, Veteriner Fakültesinin uygulama çalışmalarını desteklemeye yönelik tarımsal faaliyetler sürdürülmekte olup, Sivrice Cevizdere'de ise 4.285 m²'lik alan üzerine Üniversitemiz Eğitim ve Dinlenme Tesisleri hizmet vermektedir.

Üniversitemiz, Dış Hekimliği Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi binaları dışında, derslik alanı konusunda yeterli düzeye ulaşmıştır. Belirtilen fakültelerin binalarının yapılması ile birlikte derslik konusunda sıkıntı yaşanmayacaktır. Eğitim-öğretim binaları ve laboratuvarlar, öğrenciler ve öğretim elemanları tarafından aktif şekilde kullanılmaktadır. İkinci öğretim kapsamında gece derslerinde ve yaz döneminde açılan yaz okulu sürecinde de bu kullanım devam etmektedir.

Fırat Üniversitesi güçlü bir bilişim alt yapısına sahiptir. Üniversitemizde;

- [Kurum içi ve kurum dışı yazışmalarda Elektronik Belge Yönetim Sistemi \(EBYS\)](#),
- [Öğrenci işleri ile ilgili olarak Öğrenci Bilgi Sistemi \(OBS\)](#),
- [Akademik Bilgi Sistemi\(ABS\)](#)
- [Uzaktan Eğitim Sistemi](#)
- [Hastane otomasyon sistemleri](#),
- [Bologna Bilgi Sistemi](#)
- [TÜBİTAK işlemlerinde TTS](#),
- [Proje destekleri ile ilgili olarak FÜBAP Otomasyonu](#),
- [Fırat Üniversitesi Akademik Anket Sistemi](#) vb. çok sayıda web tabanlı sistem kullanılmaktadır.

Üniversitemizde tüm web tabanlı hizmetlere giriş için Merkezi Kimlik Doğrulama Sistemi (CAS) kullanılmaktadır. Ayrıca Konferans/ Panel/Sempozyum vb. faaliyetler için talep halinde Domain/Hosting/E-posta hizmeti sunulmaktadır. E-posta hizmetleri kapsamında; tüm öğrencilerimize, akademik, idari ve diğer personelimize sınırsız depolama alanına sahip e-posta hizmeti sunulmaktadır. 2015 yılı itibarıyla Google for Education kapsamında üniversite bünyesinde bulunan herkese Gmail altyapısını kullanan e-posta hesabı verilmektedir.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, üniversitemizde yazılım ve lisans hizmetleri kapsamında; kullanılan yazılımların alım süreçleri, alım sonrası kurulum, yapılandırma, koordinasyon süreçlerini yürütmektedir. Ayrıca başkanlık bünyesinde geliştirilmesi gereken yazılımların tasarlanıp kodlanması faaliyetleri yürütülmektedir. Üniversitemiz bünyesinde kullanılan tüm bilgisayarların işletim sistemi ve ofis yazılımlarının lisanslanması için her yıl Microsoft ile Kampüs Anlaşması yapılmaktadır.

Tüm yazılımların üniversite bünyesinde herkese ulaştırılması için [dosya indirme sistemi](#) hizmete sunulmuştur. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, donanım ve altyapı hizmetleri kapsamında; tüm birimlerinde kullanılan bilgisayar, yazıcı, projektör vb. kurulum ve bakımı işlemlerini yapmaktadır. Ayrıca üniversitemiz kampüsündeki tüm yapısal kablolu (bakır, fiber-optik), kablo sonlandırma, kabin düzenleme faaliyetlerini yürütmekte ve bu bağlamda ağ anahtarları ve kablosuz erişim noktası montaj ve yönetimlerini gerçekleştirmektedir. Ağ hizmetleri kapsamında; Bilgi İşlem Daire Başkanlığımız bünyesinde bulunan sunucu, depolama aygıtları, kamera kayıt cihazları, ağ anahtarları, kablosuz erişim noktaları vb. donanımların alımı, kurulumu ve yönetimi faaliyetleri yürütülmektedir.

Üniversitemiz bünyesinde kullanılan tüm sistemlerin ve bilgisayarların internet ortamından gelen saldırı, zararlı yazılım, istenmeyen e-posta vb. zararlılara karşı Güvenlik Duvarı konumlandırma, yapılandırma ve güncelleme faaliyetleri ile bu sistem ve bilgisayarlarda virüs vb. zararlılar için antivirüs yazılımı alımı ve kurulumu faaliyetleri de yürütülmektedir. Üniversitemiz dışında da tüm öğrenci ve personellerimizin üniversitemiz ağına ve anlaşmalı veri tabanlarına erişebilmesi için güvenlik duvarı üzerinden VPN (Sanal Özel Ağ) hizmeti verilmektedir.

Kanıtlar

B.3.3.1. [2019-2023 Fırat Üniversitesi Strateji Raporu](#)

B3.3.2. [Elektronik Belge Yönetim Sistemi \(EBYS\)](#),

B.3.3.3. [Öğrenci işleri ile ilgili olarak Öğrenci Bilgi Sistemi \(OBS\)](#),

B.3.3.4. [Akademik Bilgi Sistemi\(ABS\)](#)

B.3.3.5. [Uzaktan Eğitim Sistemi \(UES\)](#)

B.3.3.6. [Hastane Otomasyon Sistemi](#),

B.3.3.7. [Bologna Bilgi Sistemi](#)

B.3.3.8. [TÜBİTAK işlemlerinde TTS](#),

B.3.3.9. [Proje destekleri ile ilgili olarak FÜBAP Otomasyonu](#)

B.3.3.10. [Dosya İndirme Sistemi](#)

B.3.3.11. [Üniversitemizin yurt ve barınma konusunda bir eksiği bulunmadığı konusundaki açıklama](#)

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği temel çerçevesinde, dezavantajlı, kırılgan ve az temsil edilen grupların (engelli, yoksul, azınlık, göçmen vb.) eğitim olanaklarına erişimi eşitliği sağlamak, hakkaniyet, çeşitlilik ve kapsayıcılık gözetmek için 2009 yılında **Fırat Üniversitesi Engelli araştırma ve uygulama yönetmeliği** oluşturulmuştur ve üniversitemiz bünyesinde bir merkez kurulmuştur. Ayrıca 2008 yılında engelli öğrencilere yönelik etkinlikler düzenlemek, koordine etmek amacı ile Engelli Öğrenci Komisyonu'da kurulmuştur.

2008 yılında “İşitme Engelliler Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi” adı altında faaliyete başlayan, 07 Mayıs, 2009 tarihinde, Üniversitemiz Rektörlüğü'nün teklifi ve YÖK'ün 2547 Sayılı Kanun'un 2880 Sayılı Kanun'la “**Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkez**” olarak etkinliğini sürdüren merkez bünyesinde engelsiz üniversite kapsamında çeşitli faaliyetler sürdürülmektedir. Merkezde yürütülen temel faaliyetler özet olarak aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- Kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile iş birliği yaparak ülke düzeyinde engelliler için engelsiz bir yaşam oluşturma yönünde toplumun bilinçlendirilmesini ve duyarlı hâle gelmesini sağlamak,
- Toplumun engellilerin çekmiş olduğu sıkıntılar konusunda bilgilendirilmesi ve engelli yaşamını iyileştirme yönünde eğitilmesi amacıyla, kitap, dergi, broşür ve benzeri basımları yapmak, yazılı ve görsel basın organlarında programlar düzenlemek,
- Engellilerin yaşam kalitesini artırabilmek için engellileri ve engelli ailelerini bilinçlendirme ve yetiştirme hizmetlerini sunmak,
- Diğer disiplinlerle engellilere yönelik araştırmalar konusunda işbirliği sağlamak,
- Kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak projelerin geliştirilmesine katılmak ya da buna imkân sağlamak,
- Toplumun engellilere ve engelli yaşamına yönelik bilgi, tutum ve davranış eksikliklerini ve yanlışlıklarını tespit ederek bunların giderilmesine yönelik eğitimler düzenlemek,
- Üniversite öğrencilerinin engellilerin yaşamlarını kolaylaştırmaya yönelik bilinçlenmelerini sağlamak ve Merkezin gerçekleştireceği projelerde etkin görev almalarını sağlamak, bu amaçla özendirici eğitsel faaliyetlerde bulunmak, bu alanda çalışmak isteyenleri desteklemek,
- Ulusal ve uluslararası kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarına Merkezin amaçları doğrultusunda; projeler hazırlamak, eğitim programları düzenlemek, bilimsel mütalaada bulunmak ve benzeri hizmetleri vermek. Bu çalışmalara yönelik örnekler kanıtlar kısmında sunulmuştur.
- İlgili mevzuat çerçevesinde kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile kişilere, çalışma alanına giren konularda bilirkişilik hizmeti verilmek.

Üniversitemiz bünyesinde engelli öğrencilere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda elde edilen başarılar, Rektör hocamız Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ hocamızın engelli öğrencilere yönelik gösterdiği hassasiyet kanıtlar kısmında sunulmuştur. Ayrıca, Fırat Üniversitesi öğrencilerinde engelli bireylere karşı gelişen bilinç ve bu bilincin yansımalarını gösteren haberler kaynaklar bölümünde sunulmuştur.

Kanıtlar

.3.4.1. Fırat Üniversitesi Engelli araştırma ve uygulama yönetmeliği

.3.4.2. FÜ. Engelli Öğrenci Komisyonu Başkanı'nın konuşması

.3.4.3. Rektörümüz Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ'ın iki engelli Öğrenciye Doğum Günü Sürprizi-2021

.3.4.4. Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkez 3 Aralık Engelliler Günü Programı Düzenlendi-2021

- .3.4.5. [Rektörümüz Prof. Dr. Fahrettin Göktaş Engelli Engelliler günü mesajı-2021](#)
- .3.4.6. [Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimleri Online Toplantısına Katılım-2021](#)
- .3.4.7. [10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası Mezunlarımız Ve Pandemi Günleri \(Çevrimiçi Toplantı-2021\)](#)
- .3.4.8. [Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi engelli öğrencisi Kick Boks Milli Takım sporcusu Nurcihan Ekinci, 9. Dünya Para Tekvando Şampiyonası'nda dünya ikincisi oldu-2021.](#)
- .3.4.9. [Fırat Üniversitesinde öğrenim gören resim öğretmeni adayları, Elazığ'daki merkezin duvarlarını, engelli çocuk ve gençlere daha güzel ortam sağlamak amacıyla resimlerle süsledi-2021.](#)
- .3.4.10. [Fırat Üniversitesi Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkezi, Elazığ Şizofreni Dayanışma Derneği ve Engelsiz Fırat Öğrenci Topluluğu ile ortaklaşa hazırlanan "Ruhsal Hastalıklarda Geleneksel ve Modern Tedaviler" konulu söyleşi-2019](#)
- .3.4.11. [Fırat Üniversitesi Engelliler Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü tarafından Avustralya Hükümeti tarafından finanse edilen ve Avustralya Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı'nın yurtdışı elçilikleri kanalıyla yönetilen esnek ve küçük hibeler programı olan "Doğrudan Yardım Programı \(DAP\)" projesine başvuruldu-2017](#)
- .3.2.12. [Fırat Üniversitesi'nde "Engelliler Şenliği" -2019](#)
- .3.1.13. [Engelli Öğrencilerimizin Uzaktan Eğitim Sistemine Uyumunu Arttırmak İçin Bazı Tedbirler Alındı](#)

B.3.5. Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Öğrenci toplulukları ve bu toplulukların etkinlikleri, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerine yönelik mekân, bütçe ve rehberlik desteği kurum bünyesinde bulunan Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı koordinasyonu ve desteği ile sürdürülmektedir.

Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı FÜ öğrencilerinin beden ve ruh sağlıklarının korunması, hasta olanların tedavi edilmesi veya ettirilmesi, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve ilgi alanlarına göre ders dışı zamanlarının değerlendirilmesi, yeni ilgi alanlarının kazanılmasına imkân sağlanması, gerek sağlık gerekse sosyal durumlarının iyileştirilmesine, yeteneklerinin ve kişilerinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine imkân verecek hizmetlerin sunulması, onların ruhsal ve bedensel sağlıklarına özen gösteren bireyler olarak yetiştirilmesi, birlikte düzenli ve disiplinli bir çalışma, dinlenme ve eğlenme alışkanlıklarının kazandırılması amacıyla 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun, 2880 sayılı değişik 46. ve 47. maddeleri uyarınca kurulmuş bir birimdir.

Kanıtlar

- .3.5.1. [Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı](#)
- .3.5.2. Öğrenci topluluklarının faaliyet raporları;
[Bilim topluluklarının faaliyet raporu-2021](#)
[Kültür kolları koordinatörlüne bağlı öğrenci toplulukları topluluklarının faaliyet raporu-2021](#)
[Sağlık kolları koordinatörlüğüne bağlı öğrenci toplulukları faaliyet raporu-2021](#)
[Sosyal kollar koordinatörlüğüne bağlı öğrenci toplulukları faaliyet raporu-2021](#)
- .3.5.3. [Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu 2022 faaliyet programındaki başarılarımız](#)
- .3.5.4. [Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi engelli öğrencisi Kick Boks Milli Takım sporcusu Nurcihan Ekinci, 9. Dünya Para Tekvando Şampiyonası'nda dünya ikincisi oldu-2021.](#)

Öğrenme ortam ve kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğrenme kaynaklarının yönetimi alana özgü koşullar, erişilebilirlik ve birimler arası denge gözetilerek gerçekleştirilmektedir.

Akademik destek hizmetleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumda öğrencilerin akademik gelişim ve kariyer planlamasına yönelik destek hizmetleri tanımlı ilke ve kurallar dahilinde yürütülmektedir.

Tesis ve altyapılar

Olgunluk Düzeyi: Tesis ve altyapının kullanımı izlenmekte ve ihtiyaçlar doğrultusunda iyileştirilmektedir.

Dezavantajlı gruplar

Olgunluk Düzeyi: Dezavantajlı grupların eğitim olanaklarına erişimine ilişkin uygulamalar yürütülmektedir.

Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler erişilebilirdir ve bunlardan fırsat eşitliğine dayalı olarak yararlanılmaktadır.

4. Öğretim Kadrosu

4.1. Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Üniversitemiz Birimlerine, Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı kadrolarına Naklen veya Açıkta Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 2547 sayılı Kanun ve 657 sayılı Kanununun 48. maddesi hükümleri uyarınca öğretim elemanı alınmaktadır. [Öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanlarının alımına ilişkin olarak izlenen yollar](#) belirlenmiş ve başvurularda dikkate alınmasını kolaylaştırmak amacı ile Tablo formunda adayların dikkate sunulmuştur

Eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması ve yükseltilmeleri ile ilgili süreçler, 2547 sayılı Kanun başta olmak üzere Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı ve Üniversite Personel Dairesi Başkanlığının çıkarmış olduğu düzenleme ve süreçlere uygun bir şekilde yürütülmektedir. 2018 yılında Senatoda kabul edilerek yürürlüğe konulan üniversitemizin yeni atanma-yükseltme yönergesi (Fırat Üniversitesi Öğretim üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönergesi), 2021 yılında da kullanılmıştır. Yönerge kapsamında atanma talebi olan öğretim üyelerimizin puan hesaplamalarını otomatik olarak yapmalarına imkân sunan "[Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Bilgi Sistemi](#)" isimli bir portal ile 2019 yılından beri öğretim üyelerimiz hatasız olarak puanlarını hesaplamışlardır. Yine [2021 yılında da üniversitemizin tüm birimleri için norm ve norm dışı kadrolar](#) bir önceki yıl sonunda belirlenerek üniversitemiz ana sayfasında ilan edilmiştir. Yine 2021 yılı sonunda ise 2022 yılı kadro ihtiyaç planlaması yapılmıştır. Bunlara ilişkin Anabilim Dalı Kurulu, Bölüm Kurulu, Fakülte/YO/MYO Kurulu kararları Rektörlüğe iletilmiştir.

Kanıtlar

B.4.1.1. [Öğretim Üyesi dışındaki öğretim elemanlarının atanmasındaki izlenen yol haritası](#)

B.4.1.2. [Öğretim Üyesi dışındaki öğretim elemanı alım ilan örneği-\(2021 Aralık ayı ilanı\)](#)

B.4.1.3. [Öğretim Üyesi dışındaki öğretim elemanı ön değerlendirme sonuç örneği-\(2021 Aralık ayı ilanı\)](#)

B.4.1.4. [Öğretim Üyesi dışındaki öğretim elemanı alım sonuç örneği \(2021 Aralık ayı ilanı\)](#)

B.4.1.5. [2021 yılına ait Fırat Üniversitesi kadro planlaması](#)

B.4.1.6. [Atanma ve yükseltme kriterleri yönergesi](#)

B.4.1.7. [Atanma ilkeleri puan hesaplama ve başvuru sistemi](#)

B.4.1.8. [Öğretim Üyesi İlanı \(Akademik yükselme\) ilanı örneği-6 Aralık 2021 tarihli ilan metni.pdf](#)

4.2. Öğretim yetkinliği (Aktif öğrenme, ölçme değerlendirme, yenilikçi yaklaşımlar, materyal geliştirme, yetkinlik kazandırma ve kalite güvence sistemi)

Üniversitemiz [2019-2023 Stratejik Plan'da](#) dünya standartlarında bir araştırma üniversitesi olmak için amaçlarını beş temel madde şeklinde belirlemiştir.

Amaç-1: Eğitim-Öğretim ve Sosyal Yaşam Kalitesini Artırmak

Amaç-2: Bilimsel Araştırma Faaliyetlerini Geliştirmek

Amaç-3: Topluma Yönelik Hizmetleri Geliştirmek

Amaç-4: Üniversite-Kamu-Özel Sektör İşbirliğini Güçlendirmek

Amaç-5: Kurumsal Yapıyı Güçlendirmek

Bu amaçlar doğrultusunda, araştırmacı altyapısını güçlendirmeye yönelik lisansüstü öğrencilerin, doktora sonrası araştırmacıların ve öğretim üyelerinin akademik, sosyal, ekonomik ve kültürel anlamda desteklenmesini içeren [2019-2023 yılı hedefleri](#) de ayrıntılı olarak ortaya konulmuştur.

Bu kapsamda üniversitemizde lisansüstü öğrencilerine yönelik olarak düzenli olarak [Tübitak Projesi Hazırlama ve Yürütme Eğitimleri](#) düzenlenmekte ve katılımcılara faydalı bilgiler sunulmaktadır. Akademik yaşamlarının başında olan araştırmacılar ve öğretim üyeleri proje hazırlama ve sunum süreçlerinde üniversite bünyesinde bulunan [Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Merkezi](#) tarafında da etkin biçimde yönlendirilmektedirler.

Ayrıca girişimci ve yenilikçi üniversite olma yolunda, genç girişimcilerin arttırılmasını sağlamak için Tübitak 1512 Tekno-Girişim Projesi hazırlama ve yürütme süreçlerinde proje geliştirme desteği ve BİGG uygulayıcı kuruluşlarından biri olan [Fırat Teknokent-Teknoloji ve Transfer Ofisi](#) proje yönetim ve danışmanlık ofisi destekleri ile sürdürülmektedir. Teknokent bünyesinde Tekno-Girişim Projesi Hazırlama Eğitimleri, Bilgilendirme Toplantıları ve Mentörlük hizmetleri etkin biçimde sağlanmaktadır.

Aktif ve uygulamalı öğrenme kapsamında düzenli olarak [Deneysel Araştırma Merkezi](#) bünyesinde [Deney hayvanlarının kullanımı sertifikalı eğitimleri](#) düzenlenmektedir. Gerçekleştirilen eğitim programı çerçevesinde Deney Hayvanları konusunda temel bilgilerin aktarılmakta ve Deney Hayvanları uygulamasında gerekli yetkinlikler kursiyerlere kazandırılmaktadır.

[Fırat Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi](#) tarafından öğrenci ve öğretim üyelerine aktif öğrenme ve yenilikçi gelişim kapsamında farklı konularda eğitimler düzenlenmektedir. (İHA-0 ehliyet Programı ve İHA-1 ehliyet Programı eğitimleri, Bilişsel Davranışçı Terapi Kuramsal Eğitimi İSG (İş Sağlığı Ve Güvenliği) Uzmanlığı Eğitimleri vb.)

Kanıtlar

3.4.2.1. [Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Merkezi](#)

3.4.2.2. [Fırat Teknokent Teknoloji Transfer Ofisi](#)

3.4.2.3. [Fırat Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi \(FÜSEM\)](#)

3.4.2.4. [Doktora Öğrencilerine Yönelik TÜBİTAK Projesi Hazırlama Eğitimi, Haber Metni-2021](#)

3.4.2.5. [Üniversitemiz, Elazığ Valiliği ve İŞKUR İl Müdürlüğü işbirliği ile düzenlenen AR-GE Elemanı Eğitim Programı-2021](#)

- 3.4.2.6. [Eğitim Bilimleri Alanında Lisansüstü Öğrenciler İçin Akademik Becerileri Geliştirme ve Proje Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.6. [Sağlık Bilimleri alanında Lisans eğitimi gören öğrenciler için “Akademik Becerilere Giriş ve Proje Yönetimi” eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.7. [Sağlık Bilimleri alanında “TÜBİTAK İçin Araştırma Proje Önerisi Hazırlama ve Yürütme Uygulamalı Eğitimi”-2021](#)
- 3.4.2.8. [Mühendislik Alanında Çok Disiplinli ve Endüstriyel Üretime Yönelik Tübitak Araştırma Projesi Hazırlama ve Yürütme Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.6. [Deney Hayvanları Kullanımı Sertifikalı Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.7. [İHA-0/1 Ehliyet Programı-2021](#)
- 3.4.2.8. [C Sınıfı İSG Uzmanlık Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.9. [Bilişsel Davranış Ve Terapi Kurumsal Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.10. [Adli Bilişim Uzmanlığı Eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.11. [SPSS Uygulama Eğitimi- 2021](#)
- 3.4.2.12. [YÖKDİL eğitimi-2021](#)
- 3.4.2.13. [Patent Farkındalık ve Bilgilendirme Eğitimi-2022](#)
- 3.4.2.14. ["Practical Skills for Assessment for Learning" konulu eğiticinin eğitimi semineri-2022](#)

4.3. Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Üniversitemizde bilimsel araştırmalara ve araştırmacıları teşvik etmek, araştırmacılara teknik donanım ve gereç sağlamak, öğrencilerine burs vermek amacıyla öğretim elemanlarına farklı tip proje destekleri sağlamaktır. Bu amaçla üniversitemiz [Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliği](#) çerçevesinde proje desteklerini sunmaktadır.

Akademik kadronun mesleki gelişimlerinin sağlanmasına yönelik faaliyetler, performans göstergeleri de dikkate alınarak, üniversite yönetimi tarafından desteklenmektedir. Örneğin; 2019 yılında alınan bir karar ile FÜBAP (Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi) tarafında ***Kamu Üniversite- Sanayi işbirliği projelerinin öncelikli olarak desteklenmesine hangi proje türü ile ilgili kamu-üniversite-sanayi işbirliği projesi sunulmuş ise o proje türünün maksimum destekleme tutarının %50 fazla bütçesi ile desteklenmesine*** karar verilmiştir.

Fırat Üniversitesi, kendi öğretim elemanlarını; bilimsel, sanatsal ve benzeri akademik çalışmalarını değerlendirmek suretiyle teşvik etmek ve bu yolla üniversitenin ulusal ve uluslararası başarı seviyesini yükseltmek amacı ile bir performans yönergesi hazırlamıştır. Bu yönerge kapsamında öğretim üyelerine akademik performansları kapsamında performans proje destekleri sunulmaktadır. Öğretim üyeleri, Akademik performans puanına dayalı olarak belirlenen proje bütçeleri ile çalışmalarına ekstra bir ödenek/destek sağlayabilmektedirler. Bu amaçla üniversitemizin [Akademik Performans Projesi Yönergesi](#) dikkate alınarak, performans proje başvurusu ve değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Üniversitemiz bünyesinde doktora ve yüksek lisans öğrencilerine yönelik düzenli olarak 2015-2016 Eğitim öğretim yılından itibaren, “Yılın Tezi Ödülleri Etkinliği” düzenlenmekte, en başarılı tez çalışmalarını gerçekleştiren öğrenci ve danışmanları belirlenmekte ve ödüllendirilmektedir. Ayrıca lisansüstü öğrenimini tamamlayan öğrenci ve danışman öğretim üyeleri düzenli yayınlanan duyurular ile tebrik edilmektedir.

Tez Ödülü'nün amacı, tez konularının ülkemizin gelişimine, kültür ve düşün dünyasına katkıda bulunmasını sağlamak ve ülkemizin temel bilimde araştırma gücünü Fırat Üniversitesi olarak artırmaktır. Bu kapsamda [Fırat Üniversitesi En Başarılı Lisansüstü Tez Ödülü Yönergesi](#) dikkate alınmaktadır.

Üniversitemizi çeşitli bilimsel platformlarda temsil eden ve kazandıkları dereceler ile üniversitemizi onurlandıran öğrenci ve öğretim üyeleri, Üniversitemiz Rektörlüğü tarafından özenle takip edilmekte, başarıları üniversite geneline ilham vermesi açısından duyurulmakta ve rektörlük makamı tarafından ayrıca ödüllendirilmektedir. Bu kapsamda başarının genele yayılması teşvik edilmekte ve hızlandırılmaktadır.

Kanıtlar

B.4.3.1. Performans Yönergesi

Öğretim üyelerinin başarıları nedeniyle üniversite içi ödüllendirmelerine yönelik kanıtlar;

- [.4.3.2. Rektörümüz Prof. Dr. Göktaş, 2021 Yılında TÜBİTAK 1001 Projeleri Kabul Edilen Akademisyenleri Ağrladı ve Ödüllendirdi.](#)
- [.4.3.3. “Dünyanın En Etkili Bilim İnsanları Listesi’nde Yer Alan Öğretim Üyelerine 2021 Yılında Teşekkür Belgesi Verildi](#)
- [.4.3.4. 2021 Yılında TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik ve TÜBİTAK GEBİP Ödülüne Layık Görülen Öğretim Üyelerimiz Rektörümüz Tarafından Teşekkür Plaketi Verildi.](#)
- [.4.3.5. ISIF’21 Buluş Fuarı Yarışmalarında Başarı Sağlayan Fırat Üniversitesi Akademisyenlerine Madalyaları Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Fahrettin Göktaş verdi.](#)
- [.4.3.6. TEKNOFEST 2021’de başarı sağlayan takımların danışman öğretim üyeleri tebrik edildi.](#)
- [.4.3.7. Mühendislik Fakültesi’nden Araştırma Görevlileri Performans Ödülleri](#)
Tezlerinin değerlendirilmesi ve ödüllendirmesine yönelik kanıtlar-Yeni Mezun olan öğrenci ve danışmanlarına yönelik tebrikler;
- [.4.3.8. 2018-2019 yılı en başarılı tezler ödüllendirildi \(Fen Bilimleri Enstitüsü örneği\)](#)
- [.4.3.9. Tebrik ve başarı temennisi ile yeni doktora mezunlarının duyurulması \(Fen Bilimleri Enstitüsü Örneği\)](#)
- [.4.3.10. Tebrik ve başarı temennisi ile yeni yüksek lisans mezunlarının duyurulması \(Fen Bilimleri Enstitüsü Örneği\)](#)

Atama, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Olgunluk Düzeyi: Atama, yükseltme ve görevlendirme uygulamalarının sonuçları izlenmekte ve izlem sonuçları değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Olgunluk Düzeyi: Öğretim yetkinliğini geliştirme uygulamalarından elde edilen bulgular izlenmekte ve izlem sonuçları öğretim elamanları ile birlikte irdelenerek önlemler alınmaktadır.

Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Olgunluk Düzeyi: Teşvik ve ödüllendirme uygulamaları kurum geneline yayılmıştır.

C. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1. Araştırma süreçlerinin yönetimi

Fırat Üniversitesi’nde “AR-GE” süreçleri, ilgili rektör yardımcısı koordinatörlüğünde çeşitli birimler

tarafından yürütülmektedir. Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Ofisi tarafından kurum dışı araştırma projelerine teknik destek verilmekte, ayrıca kurum dışına sunulan “AR-GE Projeleri”nin takibi ve istatistiksel değerlendirilmesi gerçekleştirilmektedir. Kurum içi kaynakların “AR-GE” amaçlı kullanımı “BAP” Birimi tarafından yönetilmekte, özellikle lisansüstü çalışmaların fonlanması bu birim tarafından sağlanmaktadır. Üniversite Sanayi İş Birliği Projeleri Fırat Teknokent tarafından izlenmekte ve ihtiyaç halinde teknik destek verilmektedir. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ile ilgili “Fırat TTO” tarafından ilgili süreçler yürütülmekte olup üniversite yönetim kurulu kararıyla ticarileşme potansiyeli yüksek olan başvurular hizmet buluşu olarak değerlendirilerek üniversitemiz tarafından desteklenmektedir. Akademisyenlerimize ve öğrencilerimize girişimcilik ile ilgili destek ve yönlendirmeler “TÜBİTAK” işbirliğinde Fırat Teknokent tarafından sağlanmaktadır. “AB” fonlarına yönelik hazırlanan projelere Dış İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından teknik destek verilmektedir.

Fırat Üniversitesi “AR-GE” ile ilgili kurum politikasını 2019-2023 Stratejik Planı’nda açıklamıştır (<http://www.firat.edu.tr/documents/1606908236.pdf>). Ayrıca kurumun “AR-GE” Strateji Belgesi 2019 yılında hazırlanmıştır. Fırat Üniversitesi Stratejik Planı’nda “AR-GE” ile ilgili kurumun misyonu “Ulusal ve uluslararası düzeyde bilim, sanat ve teknoloji üreterek ülkemizin gelişimine katkıda bulunmak” olarak belirtilmiştir. Yine stratejik planda kurum vizyonu; “Eğitim, araştırma, teknoloji ve topluma hizmet alanlarında değişim ve gelişime öncülük eden, rekabetçi ve sonuç odaklı ulusal ve uluslararası projeler üreten saygın bir araştırma üniversitesi olmaktır.” şeklinde verilmiştir. 2021 yılı sonu itibarı ile Fırat Üniversitesi, Ülkemizdeki 20 araştırma üniversitesi arasında yer alma başarısını göstermiştir (<https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2021/arastirma-universiteleri-ile-toplanti.aspx>).

Fırat Üniversitesi 2019-2023 Stratejik Planı’nda “Amaç-2: Bilimsel Araştırma Faaliyetlerini Geliştirmek” olarak belirlenmiş bu kapsamda Üniversitemiz akademisyenleri tarafından yapılan bilim/sanat çalışmalarının artırılması, Üniversitemizde gerçekleştirilen dış kaynaklı projelerin artırılması, Ulusal öncelikli alanlara yönelik bilimsel faaliyetlerin desteklenmesi ve küme çalışmalarının geliştirilmesi, Araştırma faaliyetlerinin/altyapısının güçlendirilmesi, Fırat Teknokent ve “Fırat TTO” bünyesinde şirket, proje, fikri sınai ve mülkiyet hakları çalışmalarının geliştirilmesi hedefler olarak belirtilmiştir.

Eğitim-Öğretim programlarında araştırma faaliyetleri kapsamında üniversitemiz alt birimlerinde bitirme projesi sergileri (<https://www.kanal23.com/haber/elazig/gelecegin-muhendisleri-tasarimlarini-yaristiriyor-yarismasinin-sergi-ve-odul-toreni-yapildi-EmBigcMp>), “TÜBİTAK” Bitirme Projeleri Destekleme Programı ile alınan destekler, yürütülen “BAP”(Fırat Üniversitesi “BAP” Yönergesi 11. Maddesi h fıkrası “FÜBAP” Yönergesi),1001, 1002 gibi projelerde lisans öğrencilerinin mesleki uygulama ve araştırma beceri ve kabiliyetlerini geliştirici çalışmalar, düzenlenen çeşitli eğitim seminer ve toplantıları yapılmıştır.

Lisans öğrencilerinin proje yazma, başvuru yapma ve yürütmelerini teşvik etmek amacıyla “TTO” tarafından “TÜBİTAK” fonlarının Üniversitede tanıtımı yapılmaktadır. Bu kapsamda öğretim üyelerinin danışmanlığında lisans öğrencileri “TÜBİTAK” Destekli Araştırma Projeleri gerçekleştirmektedir. 2021 yılında Rektörlüğün teşviki ile 150’den fazla TÜBİTAK 2209 projelerine başvuru gerçekleştirilmiştir.

Üniversitemizde araştırma faaliyetleri için Merkezi Laboratuvar bulunmakta olup 2021 yılında da hizmet vermeye devam etmiştir. Bunun yanı sıra Fırat Teknokent bünyesinde akademisyenlerce araştırma geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir. Fen, mühendislik ve sağlık ile ilgili alanlarda bölümlerin laboratuvarları aktif bir şekilde araştırma faaliyetleri için kullanılmaktadır. Bölümlerde münferit çalışmaların yanı sıra lisansüstü tezlerin laboratuvar çalışmaları gerçekleştirilmektedir. 2021 yılı sonu itibarı ile 4177 lisansüstü öğrenci Fırat Üniversitesi’nde eğitimine devam etmekte olup bu tezlerin yaklaşık %70’inde laboratuvar altyapıları kullanılmaktadır.

Kurumumuzda “KİDR” Araştırma Performans Göstergeleri, Üniversitemiz Stratejik Planına göre

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Tüm Enstitüler, Tüm “AR-GE” Merkezleri, Merkezi Laboratuvar Birimleri tarafından analiz edilmektedir. Üniversitemizde AR-GE faaliyetleri ve çıktıları ilgili Rektör Yardımcısı gözetiminde düzenli bir şekilde takip edilmekte olup, analizlerin daha detaylı yapılabilmesi için “Incites” veri tabanına 2019 yılında abone olunmuş ve bu abonelik 2021 yılında da devam etmiştir. “TÜBİTAK” programlarına sunulan her proje Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Ofisi tarafından kayıt altına alınarak her yıl düzenli olarak analiz edilmektedir. Kabul edilen projeler Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi bünyesinde Dış Kaynaklı Projeler Birimi tarafından takip edilmektedir. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi, “YÖK Karne”, “KİDR”, “TÜİK” verileri her yıl toplanarak ilgili kurumlarla paylaşıldığından bu sayede “AR-GE” ile verilerin de düzenli olarak takibi sağlanmaktadır. Bu kapsamda Kalite Komisyonu tarafından organize edilen ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığının yürüttüğü çalışmalarla son aşamasına geline “YÖKAK” tarafından tasarlanarak üniversitemize sağlanan “ÜYBS” programı performans göstergelerinin ölçme ve değerlendirmesinde büyük kolaylık sağlayacaktır.

Ar-Ge projelerinde nicelik kadar niteliğin de artması düşüncesi ile 2018 yılında üniversitemiz Atanma ve Yükseltilme yönergesi değiştirilmiş olup hâlen uygulanmaktadır. 2021 yılı sonu itibarı ile Fırat Üniversitesi’nin Araştırma Üniversitesi olarak seçilmesi sonrasında Atanma ve Yükseltilme Yönergesi ile ilgili yeni bir çalışma yürütülmüş olup Senato tarafından kabul edilerek onay için YÖK’e iletilmiştir. Bu yönergede özellikle araştırma üniversitesi kriterleri dikkate alınarak gerekli iyileştirmeler yapılmış, erişilebilir olmak kaydıyla araştırma üniversitesi gereksinimlerinin daha geniş bir araştırmacı kümesine yayılması ile ilgili gerekli adımlar atılmıştır. Bu yönetmeliğe uygun olarak “SCI” ve “SCI-E” kapsamındaki yayınlarda yüksek etki faktörüne sahip dergilerde yayımlanması durumunda akademisyenlerin daha yüksek puan alması sağlanmış, kurum dışı proje kazandırılması zorunlu hâle gelmiştir. Ayrıca “FÜBAP” Performans Projeleri ile akademisyenlerin yapmış oldukları akademik çalışmalar ödüllendirilmiş (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=istatistikler&page=1&>), Fen Bilimleri Enstitüsü en iyi tez ödülleri (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemizde-en-basarili-tez-odul-toreni-gerceklestirildi-4026>) ile lisansüstü çalışmaların kalitesinin artması sağlanmıştır. Akademisyenlerimizin dış kaynaklı projelerinin artması amacıyla uygulanan lisansüstü projelerin öncelikle kurum dışı fon sağlayan kuruluşlara sunulması uygulamasına (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=duyurular&id=103&genel=1>) devam edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde olduğu gibi 2020 yılında da üniversitemizde iç ve dış paydaşların katılımıyla gerçekleştirilen “TÜBİTAK” destekli 3 adet proje eğitimi gerçekleştirilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/akademik-becerilere-giris-ve-proje-yonetimi-tubitak-bilim-okulu-elazig-2021-egitimleri-firat-universitesinde-basladi-4381>

<http://saglikf.firat.edu.tr/tr/announcements-detail/2027>

<http://egitim.firat.edu.tr/tr/announcements-detail/12057>). Proje kültürünü daha geniş bir kitleye yaymak amacıyla Üniversitemizde ilk defa Eğitim Fakültesi akademisyenlerine yönelik proje yazma eğitimi düzenlenmiştir. Ayrıca yine AB fonlarından faydalanabilmek için proje yazma eğitimleri gerçekleştirilmiştir (<http://disiliskiler.koord.firat.edu.tr/tr/announcements-detail/11981>). Ayrıca TÜBİTAK 2209 öğrenci projelerine yönelik 3 farklı eğitim düzenlenerek hem nitelik hem de nicelik açısından öğrenci projelerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemizde-ogrencilere-yonelik-tubitak-2209-a-proje-yazma-egitimleri-verildi-4496>).

Ayrıca Teknoloji transfer ofisi vasıtasıyla çeşitli kamu ve özel sektör kuruluşlarına danışmanlık ve eğitim hizmetleri verilmiştir. Üniversitemiz Tarım ve Hayvancılık Araştırma ve Uygulama Merkezi (TAHAM) tarafından yöremizdeki çiftçilere ve veteriner hekimlere (<https://www.gunisigazetesi.net/elazig-guncel/ari-yetistiriciligi-sertifika-toreni-duzenlendi-h83240.html>) yönelik eğitimlere devam edilmiştir. İlave olarak Keban MYO tarafından çiftçilere

uygulamalı bağ budama eğitimi verilerek ilgili kamu kurumları ile işbirliğinde proje altyapısı oluşturulmaya çalışılmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/keban-myo-tarafindan-ilce-ciftcilerine-uygulamali-bag-budama-egitimi-verildi-3957>). Toplumsal katkı süreçleri kapsamında gerçekleştirilen “AR-GE” çalışmaları da yapılmıştır. “AR-GE” faaliyetleri, akademisyenlerimiz ile çeşitli kurum ve kuruluşların işbirliğinde gerçekleştirilmektedir. İleri teknolojiye sahip katma değeri yüksek ürünler üretmek amacıyla hazırlanan “TÜBİTAK” destekli proje çalışmaları kurum bünyesinde devam etmiş olup, 2021 yılında yüksek bütçeli 11 adet TÜBİTAK 1001 projesi kabul edilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/rektorumuz-prof-dr-goktas-2021-yilinda-tubitak-1001-projeleri-kabul-edilen-akademisyenleri-agirladi-4658>). 2021 yılında toplam 21 TÜBİTAK projesi başlamış ve üniversitemize yaklaşık 3,5 milyon TL bütçe aktarılmıştır.

Kurumumuz hedefleri yerel/bölgesel/ulusal kalkınmaya katkı sağlayacak şekilde belirlenmiş olup 2019-2023 stratejik planında belirtilmiştir. 2021 yılı içerisinde önceki yıla göre yayın ve atıf sayılarında artış meydana gelmiştir. 2020 yılında Web of Science Fırat Üniversitesi yayın sayıları 961 iken 2021 yılı için bu sayı, 1037 olmuştur.

Öncelikli alanlara yönelik küme çalışmaları sonuçlarını vermiş, akademisyenler öğrencilerin katılımıyla çeşitli yarışmalara katılmış ve 2021 yılında TEKNOFEST yarışlarında çeşitli dereceler kazanmışlardır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemizin-teknofest-basari-lari-devam-ediyor-4312>). Stanford Üniversitesi’nden John IOANNİDİS ve arkadaşları tarafından “Plos Biology” dergisinde yayımlanan dünyanın en etkili bilim insanları listesinde, Fırat Üniversitesi’nden 42 öğretim üyesi, dünyadaki en başarılı bilim insanları arasında yer almıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/dunyanin-en-etkili-bilim-insanlari-listesine-giren-akademisyenlere-tesekkur-belgesi-verildi-4566>).

Üniversitemiz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Burcu ÖZCAN, TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülüne layık görülürken, Üniversitemiz Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cemal Georg ORHAN 2021 yılı TÜBA-GEBİP Ödülü alma başarısını göstermiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/cumhurbaskani-erdogan-universitemiz-akademisyenlerine-tubitak-ve-tuba-gebip-odullerini-verdi-4528>).

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü “URAP” (University Ranking by Academic Performance) Laboratuvarı’nda yürütülen çalışmalar sonucunda 2021-2022 dünya alan sıralamalarına giren üniversiteler belirlenmiştir. 2021-2022 yılı değerlendirmesine göre Fırat Üniversitesi Türkiye’de 15., dünyada ise 1147. sırada yer almıştır (https://urapcenter.org/Rankings/2021-2022/World_Ranking_2021-2022). 2020-2021 URAP alan bazlı sıralamada Fırat Üniversitesi Matematik alanında Türkiye’de 6. Sırada, Dünyada ise 629. sırada yer alırken, Fizik alanında Türkiye’de 7. ve Dünyada ise 796. sırada yer almıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-matematik-ve-fizik-alaninda-ust-siralarda-yer-aldi-4175>).

Fırat Üniversitesi, yılda iki kez yayınlanan “Ranking Web of Universities” sıralamasının Temmuz ayında yayınlanan son listesinde 207 Türk yükseköğretim kurumu arasında 21. sırada 31 bin yükseköğretim kurumunun bulunduğu dünya üniversiteleri sıralamasında ise 1320. sırada yer almıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-turkiyedeki-207-yuksekogretim-kurumu-arasinda-21-oldu-4268>).

Incites veri tabanına göre Üniversitemiz Bilgisayar ve Yazılım alanında Türkiye’deki en iyi 2. Üniversite olmuş Termodinamik alanında Türkiye’de 1. sırada yer almış, aynı veri tabanının değerlendirmesine göre Matematik alanında Türkiye’de 2., Fizik alanında ise Türkiye’de 1. sırada yer almıştır.

Fırat Üniversitesi, “2021 yılı Shanghai Ranking Dünya Üniversiteler Akademik Alan Sıralamaları” listesinde 3 farklı alanda başarı elde etmiştir. Veteriner alanında Türkiye’de 1., dünyada 201-300 aralığında (<https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2021/RS0304>), Enerji Bilimleri ve

Mühendisliği alanında Türkiye’de 1., dünyada 301-400 aralığında (<https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2021/RS0215>), Makine Mühendisliğinde Türkiye’de 1. ve dünyada 101-150 aralığında (<https://www.shanghairanking.com/rankings/gras/2021/RS0201>) yer alma başarısını göstermiştir. Shangai alan bazlı sıralamaya Veteriner ile Enerji Bilimleri ve Mühendisliği alanlarında Ülkemizden sadece Üniversitemiz sıralamaya girerken, Makine Mühendisliği alanında Üniversitemiz Ülkemizde listeye giren iki üniversiteden biri olma başarısını göstermiştir.

2021 Yılı Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi" sonuçlarına göre Fırat Üniversitesi, 10 yıl üst üste listeye girme başarısını göstermiştir. Fırat Üniversitesi, Doğu Anadolu Bölgesi’nde sıralamaya giren 2 üniversiteden biri olmuştur (<https://www.tubitak.gov.tr/tr/icerik-2021-girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>).

Fırat Teknokent 2021 yılında Uluslararası Girişimcilik Buluş Yarışması ve Sergisi Hızlandırma Programı’na ISIF’21’ye katılmıştır (ISIF’20 Haber Bağlantısı). Üniversitemiz akademisyen ve öğrencilerine ait patentler 1 altın, 3 gümüş ve 1 bronz madalya alma başarısını göstermiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-basarili-akademisyenleri-odullendirdi-4403>).

“TÜBİTAK” tarafından 1601 Programı kapsamında Şubat 2020 tarihinde açılan yenilik ve girişimcilik alanlarında kapasite artırılmasına yönelik çağrı neticesinde Fırat Teknokent yeniden “BiGG” uygulayıcı kuruluşu olarak seçilmiştir (https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/bigge_2022_yili_1_cagri_duyuru_metni.pdf).

Fırat Üniversitesi’nin sahibi olduğu bir patent ilk defa 2021 yılında ticarileştirilmiştir. Fırat Teknokent tarafından yürütülen ticarileşme faaliyetleri sonucunda “elektrikli teat deeping” isimli patentin ticari bir firmaya satışı gerçekleştirilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-tarihinde-ilk-kez-bir-patent-ticarilesti-4415>).

Kurumumuz hedefleri yerel/bölgesel/ulusal kalkınmaya katkı sağlayacak şekilde belirlenmiş olup, 2019-2023 Stratejik Planı’nda belirtilmiştir. Bölgesel kalkınma amaçlı çalışmalara Fırat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan plan çerçevesinde öncelik verilmektedir. “UNİP” çerçevesinde yapılan işbirlikleri bölgesel kalkınmaya olumlu katkı vermektedir. Özellikle sosyal bilimler ve sağlık alanında yapılan araştırma çalışmalarında bölgesel sorunlar üzerindeki araştırmalar daha ön plana çıkmaktadır. Bölge sanayinin gelişmesine yönelik olarak yerel aktörler ile birlikte çalışıldığı gibi, ulusal çapta birçok “AR-GE” merkezinin çalışmalarına akademisyenlerimizin katkı sağladığı görülmektedir. On Birinci Ulusal Kalkınma Planı’ndaki hedefler Üniversitemizin araştırma çalışmalarında dikkate alınmaktadır.

C.1.2. İç ve dış kaynaklar

Fırat Üniversitesi’nde AR-GE faaliyetleri; merkezi laboratuvar, bölüm laboratuvarları, kütüphane altyapısı kullanılarak münferit olarak akademisyenler veya araştırma merkezleri üzerinden yürütülmektedir. Köklü geçmişi ile AR-GE faaliyetleri için gerekli olan altyapı, yıllara sari olarak kurum iç kaynakları veya dış kaynaklı projelerden elde edilen fonlar sayesinde oluşturulmuştur.

2021 yılında Fırat Üniversitesi bünyesinde devam eden “AR-GE” faaliyetlerinin kapasitesini ve altyapısını artırmak amacıyla kurum içi “FÜBAP” ve kurum dışı “TÜBİTAK” gibi fonlardan yararlanılmıştır. 2021 yılında “FÜBAP” tarafından 297 proje desteklenmiş olup, bu projelere 29.647.095 TL ödenek aktarılmıştır. 2021 yılı itibarı ile “FÜBAP” tarafından desteklenen 401 proje devam etmekte olup bu projelerin toplam bütçesi 40.244.794 TL’dir. “FÜBAP” projelerinin dağılımı incelendiğinde başta Tıp, Mühendislik, Teknoloji ve Fen Fakülteleri olmak üzere üniversitemizin bütün birimlerinin başvurularının desteklendiği görülmektedir (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=istatistikler&page=2&>). 2021 yılında “TÜBİTAK” ödeneklerinden 3.498.414,04 TL üniversitemizde kullanılmıştır. 2021 yılı içerisinde

“BAP” kaynaklarının kullanımı incelendiğinde 10 farklı alanda (Münferit, Tıpta Uzmanlık, Yüksek Lisans Tezi Araştırma, Doktora Tezi Araştırma, Altyapı, Başlangıç AR-GE, Performans, Altyapı Destek, Dış Hekimliğinde Uzmanlık, Kapsamlı Altyapı) projelerin desteklendiği görülmektedir (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=istatistikler&page=1&>).

“FÜBAP” tarafından en fazla (123 adet) yüksek lisans tezi araştırma projesi 2021 yılında desteklenmiş olup, bu projeler için 1.944.863,00 TL bütçe aktarılmıştır. 2021 yılında en fazla Mühendislik Fakültesi (81 adet) ve Tıp Fakültesi (52 adet) ve akademisyenleri tarafından sunulan projeler desteklenmiştir (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=istatistikler&page=2&>). Akademisyenlerin ödüllendirilmesi amacıyla yürürlükte olan Performans Projeleri değerlendirildiğinde, 2021 yılında 40 proje desteklenmiş olup, bu projelere 513.801,77 TL bütçe aktarılmıştır. Araştırma kariyerlerine yeni başlayan araştırmacıları desteklemek adına BAP bünyesinde yüksek lisans tezi araştırma projesi, doktora tezi araştırma projesi yanında, öğretim üyeliğine yeni başlayanlar için başlangıç araştırma projesi de bulunmaktadır.

Üniversitemizde “AR-GE” projelerinin artması amacıyla Fırat Teknokent bünyesinde 2021 yılı içerisinde Üniversite Sanayi İşbirliği (ÜSİ) kapsamında 28 adet proje danışmanlık hizmeti ve 49 adet eğitim hizmeti özel sektör ve kamu kuruluşlarına “Fırat TTO” aracılığıyla verilmiştir. 2021 yılı içerisinde Ar-Ge projeleri onaylanan 5 akademisyen firması Fırat Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde faaliyete geçmiştir. 2021 yılı içerisinde Fırat TTO'ya 21 Adet buluş bildirimi, 7 Adet Türk Patent Kurumu'na başvuru, 9 Adet Patent Tescili, 2 adet Patent Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içerisinde Fırat TTO aracılığıyla akademisyenlere ve firma çalışanlarına 12'den fazla eğitim verilmiştir. 1 adet online fuara katılım sağlanmıştır. Ayrıca “Fırat TTO” tarafından 187 iş fikri değerlendirilerek 106 adet öğrenci veya mezun olan girişimcilere 24 eğitim ve 3'er saatlik birebir mentörlük hizmeti verilmiştir.

Fırat Kalkınma Ajansı işbirliğinde 2 adet yüksek bütçeli proje (Fırat'ın Çocukları İçin Teknoloji Yetkinlik Merkezi ve Fırat Damla Girişimcilik Merkezi) projeleri devam etmiştir (<https://fka.gov.tr/elazigda-sogep-projeleri-imzalandi-detayi-1605201943175>).

Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan teknoloji odaklı KOBİ'lerin fikri mülkiyet yetkinliklerini ölçümlemek, inovasyon ihtiyaçlarını tespit etmek ve ticarileştirme yol haritalarını oluşturmak amacıyla ABD Büyükelçiliği desteği ile Fırat Teknokent tarafından “Navigate2Inovation” projesi yürütülmüştür (<https://www.navigate2innovation.com/>).

Üniversitemiz fakültelerinin paydaşlarla yaptığı iş birliği protokolleri araştırma ve geliştirmede önemli bir yer tutmaktadır. Bu işbirliği protokolleri ilgili fakültelerin ve üniversitemizin web sayfasında duyurulmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-ile-baku-devlet-universitesi-arasinda-uluslararası-isbirligi-protokolu-imzalandi-4525> <http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-sivil-havacilik-yuksekokulu-ile-ozel-bogazici-havacilik-koleji-arasinda-is-birligi-protokolu-imzalandi-4515>). Üniversitemizde akademik ve altyapısı uygun olan anabilim dallarında doktora seviyesinde eğitim verilmektedir. Öğrenciler, doktora eğitimi süresinde akademik danışmanlığın yanı sıra üniversitemizin “BAP” biriminde çalışma alanlarına bağlı olarak desteklenmektedir. Ayrıca projelerde görev alarak yetkinliklerini artıran öğrencilerimize eğitim sonrası Kariyer Merkezimiz aracılığı ile profesyonel iş hayatı ile buluşmaları sağlanmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-kariyer-merkezi-kisisel-gelisim-egitimlerine-basladi-3991>).

C.1.3. Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Üniversitemizde Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Sağlık Bilimler ve Eğitim Bilimleri olmak üzere 4 tane enstitüde lisansüstü eğitim verilmektedir. 4 Enstitüde toplam 1047 doktora öğrencisi eğitim görmektedir (C.1.3-1, C.1.3-2). Bu süreç doktora sonrası araştırma programı yönergesi ile yürütülmektedir (C.1.3-3). Son dönemde doktora sonrası bu programdan faydalanan öğrenciler mevcuttur (C.1.3-4). Kurumda araştırma politikası ve hedefleri ve stratejileri ile uyumlu ve

destekleyen doktora programları ve doktora sonrası imkânlar yürütülmektedir.

Araştırma süreçlerinin yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde araştırma süreçlerin yönetimi ve organizasyonel yapısı kurumsal tercihler yönünde uygulanmaktadır.

İç ve dış kaynaklar

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma kaynaklarının yeterliliği ve çeşitliliği izlenmekte ve iyileştirilmektedir.

Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Olgunluk Düzeyi: Kurumda araştırma politikası, hedefleri ve stratejileri ile uyumlu ve destekleyen doktora programları ve doktora sonrası imkanlar yürütülmektedir.

2. Araştırma Yetkinliği, İş birlikleri ve Destekler

C.2.1. Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Kurumumuzda tüm faaliyetlerde olduğu gibi araştırma geliştirme çalışmalarının yönetim düzenlemelerinde de tüm paydaşlarımızın görüşlerinin alınmasına son derece önem verilmektedir. Örneğin, öğretim elemanı alım ya da yükseltilmesinde atanma ilkeleri oluşturulurken taslak metinler üniversitemiz web sayfasında duyurulmuş ve tüm öğretim elemanlarımızın istekleri eğitim komisyonu tarafından değerlendirilmiştir. Ulusal öncelikli alanlardaki “AR-GE” faaliyetleri için öğretim elemanlarının hazırladıkları planlamalar önemsenmekte ve gerekli destekler “BAP” başta olmak üzere ilgili tüm alt birimler tarafından sağlanmaktadır. Kurumumuzda bitirme projesi sergisi, sanayi odaklı proje desteği, büyük veri ve yapay zekâ laboratuvarı gibi çalışmalar özgün yaklaşım ve uygulamalarımız arasında sayılabilir. Üniversitemiz “WOS,” “WILEY”, “SPRINGER”, “ACS”, “EBSCO”, “INCITES” gibi toplam 29 adet araştırma amacıyla kullanılabilir veri tabanına abonedir. Kurumumuz genelinde Incites Eğitimleri ile uluslararası ortamlarda araştırmacı kimliği oluşturma çalışmaları yoğun olarak yapılmaktadır. Böylece, bir taraftan öğretim elemanlarımızın yayın faaliyetlerinin ölçüm ve değerlendirmesi, diğer taraftan da uluslararası tanınırlığın artması hedeflenmektedir. Bu kapsamda yapılan eğitim seminerleri ve diğer çalışmalarla akademik personelimizin neredeyse tamamına “WOS” tabanlı Researcher-Id tanımlanarak online hesaplarını güncel tutmaları sağlanmıştır. Üniversitemizde ortak araştırmalar kapsamında Savunma Sanayi Başkanlığı desteği ile kurulan “Büyük Veri ve Yapay Zekâ Laboratuvarı”nda çalışmalara devam edilmektedir. (<https://www.elazigsonhaber.com/gundem/firat-universitesi-ile-savunma-sanayii-baskanligi-arasinda-sozlesme-h87972.html>). Yapay zekâ ve “SAYP” ile gerçekleştirilen faaliyetler de ortak araştırmalardandır. Fırat Kalkınma ajansı ile ortak araştırmalar çerçevesinde prototipleme atölyesi bulunmaktadır. KOSGEB tarafından akademisyen firmalarımız üzerinden sunulan projeler desteklenmiştir. Özetle, kurumumuzda “ASELSAN”, “HAVELSAN”, “KOSGEB”, Sanayi Bakanlığı, Teknokent, Elazığ Belediyesi, Fırat Kalkınma Ajansı, “TAİ” gibi birçok kurum ve kuruluş ile işbirliği içinde ortak projeler yapılmakta ve/veya devam etmektedir.

C.2.2. Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Fırat Üniversitesi ile Amerika Birleşik Devletleri’nde bulunan Sam Houston Üniversitesi arasında Uluslararası Ortak Lisans Programı (UOLP) bulunmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerimiz, eğitimlerinin 2 yılını Fırat Üniversitesi’nde geri kalan iki yılını ise Sam Houston Üniversitesi’nde

almaktadırlar. Bu program sonucu öğrencilerimize her iki üniversitenin diploması birden verilmektedir. Bu kapsamda uluslararası araştırma işbirliği altyapısı da kurulmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/sam-houston-state-universitesi-tarafindan-ogrencilerimize-oryantasyon-toplantisi-duzenlendi-4733>).

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Kurulu tarafından Fırat Üniversitesi'nin de aralarında olduğu 39 üniversitedeki 129 lisans programının yeterlilikleri Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) veri tabanına yerleştirilmiştir. Bu programlardan mezun olan öğrencilerin yurtdışında diplomaları daha hızlı tanınacak, istihdam edilme imkânı artacak, yatay ve dikey öğrenci hareketliliğinde kolaylık sağlanacaktır. Türkiye'de sadece 39 Üniversitede 129 Lisans programının diplomalarında Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) logolarının yer alması hakkı verilmiştir. Bu kapsamda Üniversitemiz İnşaat Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Makine Mühendisliği ile Tıp Fakültesi Diploması TYÇ ve AYÇ logosunu kullanmaya hak kazanmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemizin-4-lisans-programina-avrupa-vizesi-cikti-4516>).

Fırat Üniversitesi'nin 2021 Aralık ayı itibarı ile Araştırma Üniversitesi olması ile 11. Kalkınma planı ile ilişkili, sosyal bilimlerde, fen bilimlerinde ve sağlık bilimlerinde 3 alan olmak üzere toplamda 12 alanda öncelikli alanları belirlenmiş ve onay için YÖK'e sunulmuştur ([Senato Kararları](#)). Belirlenen bu alanların YÖK tarafından onaylanmasının ardından ülkemizdeki bu alanlarda önde gelen üniversiteler ile eşleştirme yapılarak ortak çalışma birimleri teşkil edilecektir.

Doğa Koruma ve Milli Parklar 15. Bölge Müdürlüğü ile imzalanmış olan protokol kapsamında üniversitemizde bulunan bitki doku kültürü laboratuvarında hem endemik bitkilerin çoğaltılması sağlanmakta hem de ortak akademik çalışmalar gerçekleştirilmektedir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/bakan-yardimcisi-isikgece-firat-universitesiyle-guclerimizi-birlestirdigimizde-ortaya-pozitif-bir-sinerji-cikacak-4042>).

Ayrıca münferit olarak çeşitli birimlerdeki akademisyenlerin ulusal veya uluslararası kuruluşlarla yürütmüş oldukları ortak çalışmalar bulunmaktadır. Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü ile Kazakistan hükümeti tarafından finanse edilen "National Center of Science and Technology Evaluation" kurumu ortaklığında hazırlanan proje önerisi desteklenmeye hak kazanmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/firat-universitesi-ile-kazakistan-hukumeti-arasinda-ikili-isbirligi-projesi-3505>). Üniversitemiz ile kardeş ülke Azerbaycan'ın en kadim üniversitelerinden biri olan Bakü Devlet Üniversitesi arasında uluslararası işbirliğinin ve akademik alanlardaki çalışmaların artırılması kapsamında protokol imzalanmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-ile-baku-devlet-universitesi-arasinda-uluslararası-isbirligi-protokolu-imzalandi-4525>).

Üniversite-Sanayi işbirliğini geliştirmek, bölgesel kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla Üniversitemiz ile Elazığ TSO arasında yapılan işbirliği kapsamında Üniversitemizde eğitim gören uluslararası öğrencilere yönelik, "Dış Ticaret ve Küresel Girişimcilik" ile ilgili eğitim verilmiş ve eğitime katılan öğrencilere sertifika verilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/dis-ticaret-ve-kuresel-girisimcilik-egitimlerine-katilan-yabanci-uyruklu-ogrencilerimize-sertifikalari-verildi-4511>).

AFAD Ulusal Deprem Araştırma Programı kapsamında Fırat Üniversitesi tarafından hazırlanan "Elazığ İli Merkez Mahalleleri İçin Deprem Risk Haritalarının ve Kentsel Dönüşüme Yön Verecek Bilgi Bankası Altyapısının Oluşturulması" projesi AFAD tarafından kabul edilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/afaddan-universitemiz-deprem-arastirma-projesine-destek-4174>).

Elazığ Valiliği, Üniversitemiz ve İŞKUR İl Müdürlüğü işbirliği ile düzenlenen AR-GE Elemanı Eğitim Programı düzenlenmiş, eğitimleri başarıyla tamamlayan kursiyerlere düzenlenen törenle sertifikaları verilmiştir (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/fusemde-ar-ge-eleman-egitim-programini-tamamlayan-kursiyerlere-duzenlenen-torenle-sertifikalari-verildi-4222>).

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. İsmail DEMİR, Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ'ı ziyaret ederek üniversitenin savunma sanayi alanında yaptığı çalışmalarla ilgili istişarelerde bulunmuştur (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/cumhurbaskanligi-savunma-sanayii-baskani-prof-dr-ismail-demir-universitemiz-rektoru-prof-dr-goktasi-ziyaret-etti-4031>).

Üniversitemiz Sivil Havacılık Yüksekokulu İle Özel Boğaziçi Havacılık Koleji Arasında İş Birliği Protokolü İmzalanarak eğitim ve Ar-Ge ile ilgili çalışmaların birlikte yürütülmesi planlanmıştır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-sivil-havacilik-yuksekokulu-ile-ozel-bogazici-havacilik-koleji-arasinda-is-birligi-protokolu-imzalandi-4515>).

Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamalar yürütülmektedir.

Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde ulusal ve uluslararası düzeyde ortak programlar ve ortak araştırma faaliyetleri yürütülmektedir.

3. Araştırma Performansı

C.3.1. Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Araştırma performansını ve çıktılarının etkisini arttırmak için Fırat Üniversitesi bünyesindeki tüm akademik birimlerin araştırma performansları düzenli olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlem alınmaktadır. Bu kapsamda kurumda kullanılan <https://staff.firat.edu.tr/> adresinde tüm araştırmacı personelin “YÖKSİS” veri tabanı ile eşlenik verileri takip edilerek değerlendirme yapılmaktadır. Ayrıca kurumumuzda bulunan Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Ofisi Koordinatörlüğü ile tüm proje başvuruları kayıt altına alınmakta ve onaylanana projelerin iş planına uygun dönem raporları takip edilmektedir. Proje yazma aşamasında zorluk yaşayan araştırmacılar için proje hazırlama kursları uzman eğitimci tarafından verilerek iyileştirilmeleri sağlanmaktadır.

Fırat Üniversitesi akademik atanma ve yükseltme yönergesinde, araştırma performansı açık şekilde yer almaktadır. Fırat Üniversitesi Akademik Yükseltme ve Atanma Ölçütleri ile İlgili Yönergesi, öğretim elemanlarının atama ve yükseltmeleri için tanımlanan koşulların yanında, Madde 5/1-c'ye göre; “Aday(lar)ın yüksek puan almış olması, atanması için yeterli bir ölçüt değildir. Aday(lar)ın ilan edilen kadroya atanması için jüri tarafından hazırlanan değerlendirme raporları dikkate alınır. Jüri değerlendirme raporlarında, jüri tarafından Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönergesi'nde belirtilen puanlamaya ek olarak aday(lar)ın akademik nitelik ve performansının Madde 9(1)'de belirtilen hususlar dikkate alınarak detaylı biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir. Yapılan değerlendirme sonuçlarına göre ilgili kadroya atama yapılabilmesi için adayın faaliyetleri nicelik açısından yeterli olsa bile akademik nitelik bakımından da jüri tarafından uygun ve yeterli görülmüş olması gerekir.” Değerlendirmede adayın ilgili bilim alanındaki yeri ve potansiyeli (yayınlarının sürekliliği, yayınlarına yapılan uluslararası atıflar, yürüttüğü ya da katıldığı bilimsel araştırmalar ve benzeri önemli etkinlikler) derinlemesine değerlendirilmektedir. Adayın eğitime katkısı, verdiği lisans ve lisansüstü dersler, yönettiği yüksek lisans ve doktora tezleri, geliştirdiği ders ve programlar kapsamında gerekli ağırlıkta dikkate alınmaktadır. Ayrıca, adayın mesleki deneyimi ve katkıları, aldığı bilimsel, akademik ve mesleki ödüller değerlendirilmede gözetilmektedir (http://atanma.firat.edu.tr/pinned_files/yonerge.pdf).

Kurumda, kurumun stratejik planı, araştırma-geliştirme hedefleri ve eğitim-öğretim kalitesi

doğrultusunda kurum içi ve kurum dışı araştırma çalışmalarının bütçe performansının onaylanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi en üst düzeyde Rektör tarafından ve araştırma bütçe performanslarının düzenli takibi ise Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, “FÜBAP”, Fırat Teknoloji Transfer Ofisi (“Fırat TTO”) ve Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Ofisi Birimi tarafından yapılmaktadır. Bu birimler tarafından tutulan kayıtlar yıllık olarak üst yönetime raporlanarak üniversitenin genel durumu ve bölümlerin araştırma bütçe ve performans durumları değerlendirilmektedir. Kurumun araştırma bütçe performansı yıllık değerlendirilerek, ulusal ve uluslararası sıralama sistemleri (QS, THE, URAP, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi, “YÖK” izleme ölçütleri, “RUR” gibi) kurumsal şekilde raporlanarak dünyada ve Türkiye’de kurumun sıralama sistemlerinde yer alması sağlanmaktadır. Araştırma bütçe performanslarının değerlendirilerek Üniversitenin özellikle dış kaynaklı araştırma ve geliştirme desteklerinden daha fazla yararlanabilmesi için sürekli güncel duyurular yapılmakta ve özellikle “TÜBİTAK” 2237 Programı kapsamında çok sayıda proje yazma ve yürütme eğitimleri verilmektedir. Ayrıca kurumda akademik olarak performans gösteren öğretim üyeleri ilgili yönergede belirlenmiş kurallara göre yıllık olarak değerlendirilerek öğretim üyeleri için ödül olarak Performans Projeleri verilmektedir. Diğer taraftan dış kaynaklı projelerin kurum hisseleri bütçeleri ilgili bölümlerin veya ilgili öğretim üyelerinin araştırma geliştirme çalışmalarında kullanılmaktadır. Kurumda araştırma-geliştirme çalışmaları ile birlikte araştırma çıktılarının korunması ve ticarileştirilmesi için fikri ve sınai haklar komisyonu ve buna yönelik kullanılan bir bütçe bulunmaktadır.

C.3.2. Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Öğretim elemanlarının performanslarının değerlendirilmesi hem rektörlük bazında hem de birimler bazında yapılarak belirli dönemlerde teşvik edici uygulamalarla duyurulmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/muhendislik-fakultesinden-arastirma-gorevli-leri-performans-odulleri-4050>). Fen Bilimleri Enstitüsü en iyi tez ödülleri (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemizde-en-basarili-tez-odul-toreni-gerceklestirildi-4026>) ile lisansüstü çalışmaların takibi yapılmaktadır. Ayrıca “FÜBAP” Performans Projeleri ile akademisyenlerin yapmış oldukları akademik çalışmalar ölçülmekte ve ödüllendirilmektedir (<https://bap.firat.edu.tr/index.php?act=guest&act2=istatistikler&page=1&>).

Uluslararası görünürlüğün artırılması amacıyla bütün akademisyenlerin Researcher-ID ve ORCID kayıtlarının oluşturulması sağlanmıştır. Her yıl birimlerden alınan faaliyet raporları sayesinde birim bazında da yapılan bilimsel faaliyetler değerlendirilmektedir.

Çeşitli kurum ve kuruluşlarca hem akademisyen dereceleri hem de alan veya üniversite sıralamaları Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Ofisi tarafından takip edilmekte ve elde edilen başarılar duyurulmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/dunyanin-en-etkili-bilim-insanlari-listesinde-firat-universitesinden-42-akademisyen-yer-aldi-4391>). Başarılı akademisyenler ödüllendirilerek araştırmacıların teşvik edilmesi sağlanmaktadır (<http://www.firat.edu.tr/tr/page/news/universitemiz-basarili-akademisyenleri-odullendirdi-4403>).

Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde araştırma performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.

Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde öğretim elemanlarının araştırma-geliştirme performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.

D. TOPLUMSAL KATKI

1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

Fırat üniversitesi, stratejik planında yer alan eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme faaliyetlerini yine stratejik planında yer alan toplumsal katkı hedefleriyle birlikte düşünmekte ve tüm ekibiyle toplumsal fayda merkezli hareket etmektedir. Fırat üniversitesi tarafından içselleştirilen toplumsal katkı amaçları “Toplumsal Katkı Politika Belgesi” ile de net bir şekilde ortaya koyulmuştur. Üniversitemiz bünyesinde yapılan tüm planlamalar ve hedefler bu politika belgesine hizmet edecek formda oluşturulmaktadır. Bu bağlamda özellikle topluma fayda sağlayan AR-GE çalışmalarına ağırlık verilmektedir. Bu amaçla kurulan Fırat Teknokent aracılığıyla birçok fikir ticarileşerek katma değer kazanımı sağlanmaktadır. Ayrıca üniversitemizin stratejik planında yer aldığı gibi toplumun eğitim, kültür, sanat ve sportif faaliyetlerini artıracak, sağlık standartlarını geliştirecek ve birlikte yaşadığımız hayvan dostlarımızın daha iyi şartlara erişimini sağlayacak çalışmalara da imza atmaktadır.

Fırat üniversitesinin toplumsal katkı hedefleri Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla paraleldir. Kısaca Fırat Üniversitesi toplumsal katkı çalışmalarını üç ana başlık altında ele almaktadır:

1. Topluma doğrudan sunulan hizmetler,
2. Toplumsal bilgilendirme ve eğitim hizmetleri,
3. Sosyal sorumluluk projeleri.

Kadın Çalışmaları ve Uygulama Merkezi'yle, toplumsal duyarlılık bilincini geliştirme, toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel sorunlarının çözümüne yönelik bilimsel araştırma, uygulama, yayın, eğitim ve dokümantasyon çalışmalarını desteklemektedir. Ek olarak ilgili merkez, okutulan toplumsal duyarlılık projeleri dersinin teknik alt yapısının oluşturulmasına ve uygulanmasına katkı sağlayarak, üniversite öğrencilerinin yapacakları toplumsal duyarlılık projeleri için ilgili resmî, özel ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği sağlamaktadır. Böylece üniversitemizdeki eğitim öğretim süreçlerinin de toplumsal ilerlemeyi güçlendirecek yapıya dönüşmesi sağlanmaktadır. Kadın kolları aracılığıyla kadınların toplumdaki yerini güçlendirmek için halka açık çeşitli toplantılar ve konferanslar düzenlenmektedir. Yine kadın kolları organizasyonlarıyla şehrin öğrenci ile kaynaşp yardımlaşmasını teşvik edecek organizasyonlar da düzenlenmektedir.

(kaynak: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/11/20181111-6.htm>)

Topluma katkıyı hayatın her alanına yansıtmayı hedefleyen Fırat Üniversitesi sadece Elazığ'a değil tüm bölgeye hizmet veren araştırma hastanesi ve diş hastanesiyle toplum sağlığını önceliği haline getirmiştir. Hastanelerinde sunulan hizmetler sürekli uzman ekipler tarafından denetlenmekte böylece sunulan hizmetin etkinliğinin ve kalitesinin artarak ilerlenmesi sağlanmaktadır. Hastanemizde yapılan memnuniyet anketleri de her geçen gün hasta memnuniyetinin arttığını göstermektedir. ([Stratejik Plan Yıllık İzleme Raporu](#))

Elazığ'ın spor imkânlarını genişletmek, toplumun spora olan ilgisini güçlendirmek için 5 bin kişi kapasiteli spor salonunu da çeşitli spor aktivitelerine ve toplumsal toplantılara sunarak Elazığ için fayda sağlamaktadır. Ayrıca çeşitli periyotlarla çocuklar için spor kursları düzenleyerek gelecek nesillerin sportmen yetişmesine yardımcı olmaktadır.

Toplumsal katkıyı arkeolojik çalışmalarla da destekleyen Fırat üniversitesi Harput'ta yapılan çalışmalara öğretim üyeleriyle katkı vermekte böylece tarihsel miraslarımızın gelecek nesillere ulaşmasına da aracılık etmektedir. Yapılan çeşitli aktivitelerle sözlü kültürün de gelecek nesillere ulaşmasını görev bilen üniversitemiz mahalli kültürün de korunmasına ve yaygınlaşmasına hizmet veren birçok projeyi gerçekleştirmiş ya da gerçekleştirilmesine katkı sağlamıştır. Gelecek nesillere daha sağlıklı bir fiziksel ortam sağlamayı da hedefleri içinde konumlandıran Fırat Üniversitesi

Orman Müdürlüğü ile gerçekleştirdiği fidan dikim kampanyalarını hayata geçirirken, Green Metric sıralamasında ise Türkiye’ de 13. Dünyada 244. Sırayı almıştır ([Green Metric Sıralama Haberi](#))

Üniversitemizin tüm birimleri tarafından benimsenen toplumsal katkı politikalarımız, hedeflerimiz ve stratejilerimiz sonuçlarının değerlendirilmesi ve bir sonraki dönemlerde daha etkin sonuçlar alınmasını sağlamak için düzenli olarak izlenmekte ve çıktılar değerlendirilmektedir.

Akademik bilgi birikimini topluma yayma hedefinde olan Fırat Üniversitesi toplumsal gelişme için tarımdan turizme, sağlıktan sanayiye kadar birçok alanda çalışmalar yürütecek faaliyetlerin daha kapsamlı ve etkili yapılmasını sağlayacak kendine özgü bir model üzerinde de çalışmaktadır. Toplumun iletişim becerilerini geliştirecek, kadınlar, çocuklar ve özellikle dezavantajlı grupların hayata katılımını artıracak bu modelle daha da verimli katkı planlanmaktadır. Bu kapsamda Elazığ Valiliği, Elazığ Belediyesi ve ilçe kaymakamlıkları ve belediyeleri ayrıca sivil toplum örgütleri-kalkınma ajanslarıyla işbirliğini sürdürmektedir.

Birleşmiş Milletler tarafından organize edilen küresel kalkınma ağının (UNDP) da üyesi olan üniversitemiz topluma hizmet eden tüm çalışmalarını, toplumu haberdar etmek için yerel ve ulusal medyada sürekli ifade etmektedir. Fırat Üniversitesi’nin bir önceki yıla göre medyada görünme sayısında da ciddi bir yükseliş söz konusu olmuştur.

Özetle Fırat Üniversitesi hem stratejik planındaki hem de toplumsal katkı politika belgesindeki hedeflere ulaşmak ve ürettiği değerlerin topluma faydalı olmasını sağlamak için tüm insan kaynağını teşvik eder ve tüm altyapı imkânlarını erişilebilir hâle getirir.

Toplumsal Katkı Hedeflerimiz;

- Akademik bilgi birikiminin daha fazla toplumda yaygınlaşmasını sağlamak,
- Üniversite ve özel Sektör işbirliğini güçlendirerek AR-GE faaliyetlerini artırmak ve toplumun refah seviyesini yükseltecek girişimlerde bulunmak,
- Toplumsal önceliklerimiz içinde bulunan kadınlar, çocuklar, yaşlılar, göçmenler ve dezavantajlı gruplara yönelik çalışmaları artırmak,
- Ekolojik dengeyi güçlendirecek girişimlerde bulunmak ve bu bilincin topluma aktarılması için çaba sarf etmek,
- Bölgenin tarihi ve kültürel değerlerini koruyarak gelecek nesillere ulaşmasını sağlamak ve turizm gelirlerini yükseltecek girişimlerde bulunmak,
- İnsan ve hayvan sağlığını öncelikli olarak gören politikaları yaygınlaştırmak ve daha fazla katkı sağlamak,
- Değişen yaşam koşullarında toplumun teknolojiyle olan işbirliğini güçlendirmek,
- Sadece üniversite eğitiminin değil eğitimin her seviyesine katkı sağlayacak projeler geliştirerek total bir eğitim seferberliği sağlamak,
- Sivil toplum örgütleri ve kurum-kuruluşlarla işbirliği gerçekleştirerek eksikliklerin tespitini sağlayıp ilgili alanlarda güçlendirme faaliyetlerinde bulunmak,

Toplumsal katkı sürecinde tüm insan kaynağımız bu amaçlara ulaşmak için gönüllülük esaslı çalışmaktadır. Fiziki alt yapımızın da (hastaneler, teknokent, spor sahaları, kütüphane, laboratuvarlar, Fusem, Taham, vb.) sunduğu imkânlar da topluma açıktır. Tüm bu imkânlarla ek olarak hastanelerimiz, Fusem, Taham gibi doğrudan topluma hizmet veren kuruluşlarımızın döner sermayeleri imkânlar dâhilinde tekrar toplumsal katkı sağlayacak iyileştirme ve yatırımlara aktarılmaktadır. Kamu ve özel sektör iş birliktelikleriyle yapılan organizasyonların getirmiş olduğu nakti ve aynı kaynaklar da kullanılmaktadır.

Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı kurumsal tercihler yönünde uygulanmaktadır.

Kaynaklar

Olgunluk Düzeyi: Kurum toplumsal katkı kaynaklarını toplumsal katkı stratejisi ve birimler arası dengeyi gözeterek yönetmektedir.

2. Toplumsal Katkı Performansı

D.1.2. Toplumsal Katkı Performansı

Fırat Üniversitesi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu, dezavantajlı gruplar dahil toplumun ve çevrenin ihtiyaçlarına cevap verebilen ve değer yaratan toplumsal katkı faaliyetlerinde bulunmaktadır. Özellikle 900 Yataklı Fırat Üniversitesi Hastanesi, Diş Hastanesi, Hayvan Hastanesi, FÜSEM, TAHAM gibi merkezleri ile faaliyet göstermektedir. Ulusal ve uluslararası düzeyde kurumsal iş birlikleri, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan görevlendirmeler ile kurumun bünyesinde yer alan birimler aracılığıyla yürütülen eğitim, hizmet, araştırma, danışmanlık vb. toplumsal katkı faaliyetleri yürütülmektedir. İzleme mekanizma ve süreçleri hastanelerimizde sorunsuz olarak işlemekteyken merkezlerimizde gelişmeye açık yön olarak görülmektedir.

Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Olgunluk Düzeyi: Kurumun genelinde toplumsal katkı performansını izlemek ve değerlendirmek üzere oluşturulan mekanizmalar kullanılmaktadır.

Kanıtlar

- [2021 FUSEM Rapor.pdf](#)

E. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Fırat Üniversitesi'nin güçlü yönleri ile iyileştirmeye açık yönleri Liderlik, Yönetim ve Kalite, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı başlıkları altında özet olarak aşağıda sunulmuştur.

A. Liderlik, Yönetim ve Kalite

Güçlü Yönler

- 2021 yılı sonu itibarı ile Fırat Üniversitesi'nin "Araştırma Üniversitesi" olması,
- Araştırma Üniversitesi olunması sonrası yeni stratejik plan çalışmalarının tamamlanmaya yakın olması,
- ISO 9001:2015 ile ilgili süreçlerin tamamlanmış olması, TSE tarafından üniversitemize ziyaret gerçekleştirilmesi ve 2022 yılı içerisinde belgelendirme sürecinin tamamlanacak olması,
- Üniversitede kalite güvence sisteminin kurumsal bir yapıya sahip olması ve Üniversite üst yönetiminin liderliğinde kalite çalışmalarının sürdürülmesi,
- TSE tarafından "Güvenli Kampüs" belgesi alınmış olması. Pandemi sürecinde öğrencilerimizin, akademik ve idari personelimizin sağlık güvenliği açısından tedbirlerin alınmış olması,
- Mühendislik Fakültesinde 5 programın, Tıp Fakültesinin ve Veteriner Fakültesinin ulusal akreditasyona sahip olması,
- Veteriner Fakültesinin uluslararası akrediteye sahip Ülkemizdeki ilk fakülte olması,
- Eğitim fakültesinde akreditasyon süreçlerinin tamamlanması ve 4 program için saha

- ziyaretlerinin gerçekleşmiş olması. Bu bölümlerde akreditasyonun sağlanması,
- Spor Bilimleri Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi'nde akreditasyon ile ilgili çalışmaların devam etmesi,
- YÖKAK KAP'a başvuru ile ilgili niyet mektubunun kuruma iletilmiş olması,
- Üst yönetimin KAP ve birim akreditasyonları ile ilgili motivasyon sağlaması ve gerekli desteklerin sağlanması,
- Kalite kültürünün daha geniş bir tabana yayılması amacıyla eğitim ve toplantılar düzenlenmesi,
- Kalite süreçleri, stratejik plan ve iç kontrol sisteminin ilişkilendirilmesi,
- Dijital Dönüşüm Ofisi kurularak kurum içerisinde ihtiyaç duyulan yazılımların kurumun bünyesinde hazırlanması ve kullanılması. Hazırlanan yazılımların diğer üniversitelerin kullanımına sunulması.

İyileştirmeye Açık Yönler

- Eczacılık fakültesinin idari ve akademik yapısının güçlendirilmesi, fiziki mekanının oluşturulması,
- Kurumdaki bütün birimlerin kalite ile ilgili benzer bilgi seviyesinde olmaması,
- Akreditasyon kültürünün yaygınlaştırılması,
- Araştırma üniversitesi gereksinimleri ile ilgili gerekli idari yapıların kurulması gerekliliği,
- Ölçme ve değerlendirme ile ilgili çalışmaların artırılması gerekliliği
- İdari birimlerde kalite ile ilgili alt birimlerin/yapıların olmaması,
- Veri toplama, ölçme ve değerlendirme ile ilgili hazırlanan yazılımın henüz deneme aşamasında olması,
- Öğrenci başına düşen temizlik personeli sayısının yetersiz olması.

B. Eğitim ve Öğretim

Güçlü Yönler

- 16 Fakülte, 3 YO, 4 Enstitü, 9 MYO'da eğitim ve öğretim faaliyetlerinin güçlü bir akademik kadro ile gerçekleştiriliyor olması,
- Fiziki mekanların ve laboratuvar imkanlarının yeterli olması,
- Başta eğitim komisyonu olmak üzere eğitimle ilgili bütün kurul ve komisyon çalışmalarının ilgili rektör yardımcısı koordinasyonunda yürütülüyor olması,
- Mühendislik, Tıp, Veteriner ve Eğitim fakültelerinde akredite birimlerin bulunması,
- 2000 civarında yabancı uyruklu öğrenci bulunması,
- OSB içerisinde MYO bulunması, ayrıca Fırat Teknokent bünyesinde güçlü firmaların olması, bu sayede üniversite-sanayi iş birliği çalışmalarının gerçekleştirilmesi,
- Memnuniyet anketleri ile sürekli iyileştirme çalışmaları yapılması,
- Pandemi koşullarında başarısı kanıtlanmış güçlü, hızlı ve gelişmiş bir uzaktan eğitim (FUZEM) altyapısının oluşturulması, işletilmesi ve sürekliliğinin sağlanması,
- Öğrencilerin yurt içi ve yurt dışı bilimsel etkinliklere aktif katılımlarının desteklenmesi ve bu amaçla BAP desteğinin sağlanıyor olması,
- FÜ Kariyer Planlama Uygulama ve Araştırma Merkezi bünyesinde Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi ile yakın çalışmalar gerçekleştirilmesi, 2022 Güneydoğu Bölgesel Kariyer Fuarı'nın Üniversitemizde gerçekleştirilmiş olması,
- Öğrenci Dekanlığı kurulması ile ilgili süreçlerin bitme aşamasına gelmesi.

İyileştirmeye Açık Yönler

- Pandemi nedeniyle öğrenci ve öğretim elemanı değişim programlarına katılım oranının sınırlı düzeyde kalması,
- Mezun takip sisteminin yeterli olmaması,
- Gerçekçi iş yükünün belirlenmesinde, kredilerin güncellenmesinde ve program yeterliliklerinin izlenmesinde paydaşlarla birlikte değerlendirmeler yapılarak önlemler alınmaması,

- Harput kampüsünde yeterli sosyal donatıların bulunmaması.

C. Araştırma ve Geliştirme

Güçlü Yönler

- Fırat Üniversitesi'nin Ülkemizdeki 20 "Araştırma Üniversitesi" arasında yer alması,
- Mühendislik, Veteriner, Tıp, Teknoloji Fakülteleri başta olmak üzere bütün birimlerde güçlü akademik kadroya, fiziki mekana ve altyapıya sahip olunması,
- Fırat Teknokent'in varlığı ve üniversite-sanayi iş birliği için gerekli iş birliklerinin bulunması,
- Fırat Üniversitesi'nin sahibi olduğu çok sayıda patent bulunması ve 2021 yılında ilk ticarileşmenin gerçekleşmiş olması,
- YÖK tarafından belirlenen öncelikli alanlarda küme çalışmalarının başlamış olması,
- 23 adet Araştırma ve Uygulama Merkezinin bulunması,
- Merkezi laboratuvarın bulunması,
- Dünya sıralamasına giren alanların (Bilişim, Makine Müh., Fizik, Matematik gibi) bulunması,
- TÜBA üyesi akademisyenlerin bulunması, ayrıca 2021 yılında TÜBİTAK ve TÜBA ödülü alan akademisyenler olması,
- Çok sayıda ulusal kurum dışı proje yürütülmesi,
- Kütüphane tarafından iç paydaşlarımıza ücretsiz erişim sağlayan çok sayıda veri tabanlarına aboneliklerin bulunması,
- BAP tarafından Ar-Ge projelerinin desteklenmesi,
- Kurumda çeşitli ödüllendirme mekanizmalarının bulunuyor olması.

İyileştirmeye Açık Yönler

- Üniversite-sanayi işbirliğinin diğer Araştırma Üniversiteleri'ne göre istenen seviyede olmaması,
- Uluslararası proje sayısının yetersiz olması,
- Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin kendine ait fiziki mekanlarının olmaması,
- Bazı uygulama ve araştırma merkezlerinin yeterince aktif olmaması
- Üniversitenin uluslararası sıralamalardaki yerinin hedeflenen düzeyde olmaması,
- Öğretim elemanlarının yurtiçi ve yurtdışı bilimsel toplantılara katılımına yeterli maddi desteğin sağlanamaması,
- Ar-Ge faaliyetlerini düzenli takip edecek bir birimin bulunmaması.

D. Toplumsal Katkı

Güçlü Yönler

- Fırat Üniversitesi Hastanesi'nin bölge hastanesi özelliğine sahip olması, çevre illere de sağlık hizmeti sunması,
- Diş Hastanesi'nde pandemi şartlarında bile hizmet vermeye devam edilmesi,
- Hayvan Hastanesi'nde verilen kaliteli hizmetin sürekliliği,
- TAHAM'da çiftçilere sertifikalı eğitimler verilmesi,
- Bitki Doku Kültürü Laboratuvarı'nda endemik bitkilerin çoğaltımının yapılması,
- Fırat Teknokent üzerinden akademisyenler tarafından firmalara danışmanlık hizmeti verilmesi,
- FÜSEM üzerinden çok sayıda sertifikalı eğitimler gerçekleştirilmesi,
- Öğrenci toplulukları üzerinden çeşitli sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilmesi,

İyileştirmeye Açık Yönler

- Toplumsal katkı süreçlerinin belirli bir plan/program dahilinde yürütülmemesi,
- Sosyal sorumluluk projelerinin sayısının yetersiz olması,
- Şehirdeki veya bölgedeki kurum kuruluşlarla iş birliğinde gerçekleştirilen projelerin sayısının az

- olması,
- Öğrenci toplulukları için yeterli bütçe aktarılamaması,
  - Üniversite-Halk buluşmaları sayısının yetersiz olması.